

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIO - JANUARY 24, 2006

Vol. XCVII Nr. 15

JAV planuoja plačiau atverti duris atvykėliams

Plačiausiai durys į Jungtines Valstijas atsivers siekiantiems mokslo.

Vilnius, sausio 23 d. (BNS) — Jungtinės Valstijos planuoja plačiau atverti duris atvykėliams, nesusilpnindamos savo sienų saugumą — tai

numato JAV valstybės sekretorės Condoleezza Rice paskelbtas Amerikos svetingumo planas.

Kaip pranešė JAV ambasada Vil-

niuje, praėjusią savaitę JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice kartu su JAV Teritorinio saugumo departamento vadovu Michael Chertoff paskelbė bendrą saugų sienų ir atvirų durų informaciniame amžiuje viziją. Tai trijų dalių planas, pagal kurį atvykstantieji į JAV bus svetinagai priimami, tačiau neužmirštant visų saugumo reikalavimų.

Anot C. Rice, JAV skatina studentus, tyrinėtojus ir mokslininkus siekti mokslo ir studijų Jungtinėse Valstijose, todėl „visose 210 vizas išduodančių ambasadų ir konsulatų vizų išdavimas užsienio studentams tampa pagrindiniu prioritetu“.

Planas numato, kad bendradarbiaudami su privačiu, valstybiniu ir vietiniu sektoriais, Valstybės ir Teritorinio saugumo departamentai pristatys bandomąjį oro uosto modelio projektą siekiant svetingesnės aplinkos užsienio svečiams. Projektas bus vykdomas Houston ir Washington, DC, oro uostuose, kur atvykstančiuosius planuojama pasitikti vaizdo pranešimais su praktine informacija apie atvykimo procesą — pagerintą keleivių tikrinimo procedūrą, sienos kirtimo postų informaciją ir pagalbą užsienio kelei-

viams po to, kai jie atvyksta į JAV. Siekiama sukurti geresnį ir skaidresnį procesą — pradedant nuo prašymo išduoti JAV vizą, baigiant atvykimu į JAV.

Spartinant vizų išdavimo procesą verslo klientams, bus siekiama trumpinti vizos pokalbių laukimo laiką, JAV ambasados ir konsulatų sėdės patirties iš efektyviausiai šioje srityje dirbančių kolegų. Šiuo metu daugiau nei 100 valstybių yra įdiegtas

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

Sveikatos klausimais.

Rūpintojėlis geria alų.

Kam Lietuvoje gyventi geriau?

Lietuvių telkiniai.

Pietų Amerikos Paryžiuje (atkarpa).

Baldas Valdovų rūmams.

Išpūdingai paminėta Sausio 13-oji.

Marquette Parko tvarkymo darbai.

Ginčai dėl žemėlapių.

Banginis Londone.

Žalianyškščio skiltis.

Valiutų santykis

1 USD — 2.820 LT

1 EUR — 3.452 LT

Sudegė pirmosios A. Brazausko žmonos namas

Vilnius, sausio 23 d. (BNS) — Naktį iš sekmadienio į pirmadienį ugnis nuniokojo pirmosios premjero Algirdo Brazausko žmonos Julijos Brazauskienės namą Vilniaus Turniškių gatvėje. Pirminiais duomenimis, gyvenamasis namas galėjo užsiliepsnoti nuo netvarkingos elektros instaliacijos.

Gaisras J. Brazauskienės namuose prasidėjo praėjus valandai po vidurnakčio. Namuose buvusi šeimininkė ir jos pagalbininkė iš degančio pastato spėjo išbėgti į lauką.

Atvykus ugniagesiams, iš po vieno aukšto su mansarda mūrinio namo stogo veržėsi dūmai. Įvykio vietoje kelias valandas dirbo beveik dešimt ugniagesių gelbėtojų automobilių. Pareigūnų darbą sunkino didžiulis šaltis.

Užgesinus namą, buvo konstatuota, kad išdegė beveik visas namo priestatas, dalis jo ir stogo buvo nuardyta. Tiksliai gaisro priežastis ir nuostoliai paaiškės po tyrimo, kurį atlieka Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento pareigūnai.

Prasidėjus gaisrui pas motiną J. Brazauskiene atvyko jos ir A. Brazausko dukterė Laima Mertinienė. Ji guodė motiną ir šildė ją savo visureigyje BMW. Į įvykį buvo iškviestas ir greitosios pagalbos medikų automobilis, tačiau ypatingos pagalbos J. Brazauskienei neprireikė.

L. Mertinienė sakė, kad J. Brazauskiene jaučiasi normaliai. Anot jos, motina dabar pagyvens pas ją. „Buvo gaisras, viskas užpilta, užlieta. Dabar mes tvarkomės, todėl labai galiu kalbėti“, — sakė ji.

Jaunieji medikai dingsta kaip į vandenį

Vilnius, sausio 23 d. (BNS) — Didžiausia rajoninių ligoninių bėda — gydytojų stoka. Vyresnio amžiaus medikai jau prabilo apie medicinos studentų skolą valstybei, rašo dienraštis „Lietuvos žinios“.

Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) tinklalapyje skelbiama apie 220 laisvų darbo vietų įvairiose gydymo įstaigose. Kiekvienoje apskrityje ypač trūksta šeimos gydytojų ir anesteziologų reanimatologų.

Daugiausia gydytojų laukiama ligoninėse. Šiaulių ligoninė į darbą priimtų 36 gydytojus, Panevėžio — 32, Zarasų — 17, Alytaus S. Kudirkos ligoninei reikėtų 25 medikų.

Bemaž visuose pranešimuose

Remigijus Žaliūnas

apie laisvas darbo vietas pažymi, kad darbdavys neieško specialistų su darbo patirtimi, nereikalaujamos ir užsienio kalbų žinios.

Alytaus rajono greitosios medicinos pagalbos stotis ieško trijų šeimos gydytojų. Pranešama, kad priimami ir vos metų darbo patirtį turintys medikai. „Gali dirbti studentai, turintys medicinos gydytojo licenciją“, — rašoma kai kuriuose skelbimuose.

SAM Sveikatos priežiūros išteklių valdymo skyriaus vadovas Jonas Bartlingas tvirtino, kad 2005 metų pavasarį, ministerijos duomenimis, Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigose trūko apie 250 gydytojų. „Tais pačiais metais aukštojo mokslo studijas baigė apie 150 gydytojų rezidentų“, — pridūrė specialistas.

Panevėžio ligoninės vyriausiojo gydytojo

Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-23-06

JANUARY 24, 2006
*****ORIGIN MIXED ADC 604
370 P3 GRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON
DC 20540-4830

PERIODICALS

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SILPNAPROTYSTĖ IR SENIEJI

Statistiniai duomenys rodo, kad mūsų visuomenė sensta. Lietuvos epidemiologų atlikti tyrimai rodo, kad nemažėja pacientų, sergančių ūmiai galvos smegenų kraujotakos sutrikimais, o ligonių, sergančių lėtiniais galvos smegenų kraujotakos sutrikimais, skaičius nuolat auga. Didėja šios visuomenės dalies rizika sirgti kraujagysline demencija bei Alzheimerio liga.

Sergančiųjų daugės

Žodis demencija kilęs iš lotynų kalbos žodžio „dementia“ ir reiškia silpnaprotystę, kuri atsiranda normalios psichikos žmogui. Kalbėdami apie demenciją, pirmiausia turime omeny Alzheimerio ligą ir vadinamąją kraujagyslinę kilmės demenciją.

Tyrimai rodo, kad senatvine demencija serga apie 4 mln. europiečių ir šis skaičius nenumaldomai didėja, nes daugėja vyresnio amžiaus žmonių. Be to, manoma, kad apie pusę demencijos atvejų lieka neatpažinti bei negydomi. Prognozuojama, kad per ateinančius penkiasdešimt metų asmenų, vyresnių kaip 65 m., padidės nuo 23 iki 49 proc.

Šių ligonių gydymas reikalauja vis daugiau lėšų. Tiesioginės išlaidos, skirtos vien tik Alzheimerio ligai gydyti, yra didesnės už lėšas širdies ligoms, vėžiui ir insultui gydyti kartu sudėjus.

Demencijos sąlygojama našta slegia ne tik patį ligonį, bet artimuosius, visuomenę, nes ligonių priežiūros kaštai — milžiniški.

Nauji moksliniai tyrimai parodė, kad šiai problemai spręsti nepakankamai dėmesio skiriama tiek aukščiausiose vertybių vadovaujamosiose struktūrose, tiek pirminės sveikatos priežiūros, tiek visuomenės lygiu.

Sutrinka atmintis

Daugelis vyresnio amžiaus žmonių jaudinasi dėl retkarčiais pasi-

reiškiančių atminties sutrikimų. Tačiau tai ne visada liudija pradedančią demenciją. Medikai pagyvenusiems asmenims kartais nuotaiką sugadinančias prisiminimų spragas vadina su amžiumi susijusiu atminties sutrikimu. Tai nėra laikoma liga, bet fiziologinio senėjimo pasekmė. Šio sutrikimo kamuojami žmonės lėčiau įsisavina ir atgamina informaciją, bet tai nekenkia kasdinei jų veiklai.

Atskirti su amžiumi susijusį atminties sutrikimą nuo pradedančios demencijos gali tik gydytojas, neretai tik šios srities specialistas — neurologas ar psichiatras. Progresuojant atminties sutrikimui, pats asmuo arba jo artimieji turėtų kreiptis į bendrosios praktikos gydytoją, kuris, įvertinęs sveikatos būklę, spręs apie tolimesnio tyrimo būtinumą.

Keičia asmenybę

Dažniausia demencijos priežastis yra Alzheimerio liga. Ja serga nuo 60 iki 75 proc. ligonių, kuriems diagnozuojama demencija. Kitos kilmės demencijos sutinkamos rečiau.

Pagrindinius Alzheimerio ligos simptomus 1907 m. pirmasis aprašė vokiečių mokslininkas Alois Alzheimer. Pasaulyje šia liga serga daugiau kaip 30 mln. žmonių.

Ankstytiausias Alzheimerio ligos simptomas — progresuojantis atminties menkėjimas. Ypač sutrinka naujos informacijos įsisavinimas. Be to, asmeniui, kuriam vystosi ši liga, pamažu siaurėja interesų ratas, prastėja orientacija aplinkos įvykiuose. Gali pakisti sergančiojo elgesys — atsiranda grubumas bendraujant, vystosi kalbos bei kiti pažintinės funkcijos sutrikimai.

Maždaug 40 proc. sergančiųjų demencija nustatoma ir depresija.

Svarbiausias bet kokios kilmės demencijos simptomas — pasikeitusi kasdieninė veikla, kai sergantys praranda įgūdžius atlikti įprastus darbus.

Nustato per vėlai

Alzheimerio ligos priežastys iki šiol nėra atskleistos. Nustatyta, kad Alzheimerio ligos metu galvos smegenyse trūksta tam tikrų medžiagų, dalyvaujančių perduodant nervinį impulsą iš ląstelės į ląstelę. Įrodyta, kad Alzheimerio ligo smetu nyksta (atrofuojasi) galvos smegenų ląstelės.

Kitos dažnos demencijos priežastys — galvos smegenų insultai, galvos smegenų traumos, intoksikacijos ir kt. Pradiniai šių demencijų simptomai dažnai panašūs į simptomus sergant Alzheimerio liga.

Labai opi yra demencijos diagnostikos problema. Neretai ši diagnozė vėluoja. Viena iš vėlyvo diagnostavimo priežasčių yra ta, kad ligonis pats arba jo artimieji per vėlai kreipiasi pagalbos į bendrosios praktikos gydytoją. Be to, gydytojui atlikti būtinuosius testus neretai prireikia keleto mėnesių.

Vakarų šalyse atlikti tyrimai parodė, kad nuo pirmųjų ligos simptomų pradžios iki demencijos diagnostavimo vidutiniškai užtrunkama apie 20 mėnesių. Galima prognozuoti, kad mūsų šalyje demencijos diagnostika užtrunka dar ilgiau, nes, palyginti su Vakarų šalimis, ši liga Lietuvoje apskritai pradėta diagnozuoti ir gydyti dar visai neseniai.

Stabdo baimę

Retai patys asmenys kreipiasi dėl blogėjančios atminties. Tyrimai rodo, kad dažniausiai delsiama dėl žinių stokos. Be to, neretai pastebėtas atminties sutrikimas aiškinamas kitomis, jau nustatytomis ligomis.

Kartais ligonis arba artimieji gėdijasi iškilusių sveikatos problemų, susijusių su atmintimi, elgesio pokyčių kasdieninėje veikloje, ir todėl delsia kreiptis į gydytoją. Dar kitais atvejais gąstamas laikas dėl baimės, kad bus diagnozuota Alzheimerio liga. Dažniausiai atminties sutrikimą visgi pastebi sergančiojo artimieji ar šeimos gydytojas.

Įtarus demenciją, surenkami išsamūs duomenys iš paties ligonio bei jo artimųjų. Pacientui užduodama atlikti įvairaus sudėtingumo testus, atliekama galvos smegenų kompiu-

terinė tomografija, kiti reikalingi laboratoriniai tyrimai. Diagnozei nustatyti ar paneigti tiriamieji konsultuojami neurologo ir psichiatro.

Profilaktikos nėra

Labai svarbu — anksti pradėti gydyti šį susirgimą, kuris gali ne tik sumažinti atsiradusius demencijos simptomus, bet ir sustabdyti jų progresavimą.

Nors demencija — vyresniojo amžiaus žmonių liga, pirmoji būsimos sėkmingo gydymo prielaida — požiūris į vyresniojo amžiaus žmogaus ir į demencijos gydymą pakeitimas. Sergantys šia liga turi būti gydomi taip, kaip gydomi jauni žmonės. Gydymas paprastai tęsiasi ne vienerius metus ir todėl reikalauja kantrybės, atidumo, ligonio, jo artimųjų bei gydytojo tarpusavio pagalbos.

Prognozuoti, ar sulaukęs garbaus amžiaus susirgsi Alzheimerio liga, sudėtinga. Profilaktinės šio negalavimo priemonės kol kas nėra nustatytos.

Kraujagyslinės kilmės demencijos profilaktikoje svarbus vaidmuo tenka insulto rizikos veiksnams — padidėjusiam arteriniam kraujo spaudimui, rūkymui, nesaugiam alkoholio vartojimui, širdies ligoms, stresui, ir kt. mažinti. Kontroliuojant šiuos faktorius galima išvengti insulto, o kartu sumažinti ir demencijos riziką.

„Klaipėda“

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiam. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$40.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius — Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasižinti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

BNS

ASPIRINAS SAUGO VYRŲ ŠIRDIS IR MOTERŲ SMEGENIS

Atlikus kelių tyrimų analizę paaiškėjo, kad aspirinas ir vyrus, ir moteris apsaugo nuo širdies ir kraujagyslių sistemos ligų. Tačiau aspirino teikiama nauda abiem lytims nėra vienoda. Moterims aspirinas mažina insultų tikimybę, o aspiriną geriantys vyrai rečiau patiria infarktus. Bet, analizės autorių teigimu, nėra statistškai reikšmingų duomenų, bylojančių, kad aspirinas saugo vyrų smegenų kraujotaką ar moterų širdies aprūpinimą krauju.

„Panašu, kad moterys ir vyrai skirtingai reaguoja į vienodas aspirino dozes. Visi analizės duomenys byloja, kad yra mums dar nesuvokiama aspirino poveikio skirtingoms lytims nevienodumas“, — sakė Stony Brook medicinos mokyklos New York mokslininkas ir vienas iš analizės autorių David Brown.

Žmonėms, kurie jau anksti sirgo širdies ir kraujagyslių sistemos ligomis, mažų aspirino dozių nauda yra puikiai žinoma — nepriklausomai nuo lyties. Aspirinas nuo problemų apsaugo blokuodamas trombosano A2 sintezę. Ši medžiaga yra viena iš kraujo krešėjimo priežasčių.

Net viena 100 mg aspirino dozė gali būti efektyvi.

Bet žmonėms, kurių rizika susirgti širdies ir kraujagyslių ligomis vertinama kaip vidutinė, aspirino poveikis nėra toks aiškus. Tyrimų duomenys lyg ir byloja, kad geriant aspiriną retėja vainikinių arterijų kraujotakos sutrikimai, bet daugumoje šių tyrimų moterų buvo arba labai nedaug, arba apskritai nebuvo.

Išanalizavus šešių randomizuotų kontroliuojamųjų tyrimų rezultatus, kuriuose iš viso dalyvavo 95,456 asmenys, iš kurių 51,456 — moterys, paaiškėjo, kad aspirino terapija kraujotakos sutrikimų riziką sumažino ir vyrams, ir moterims.

Bet analizės metu išaiškėjo vienas nesutapimas: vyrams aspirinas infarkto riziką mažino 32 proc., o moterų infarkto tikimybės aspirinas visiškai neveikia. Tačiau jei moteris geria aspiriną, tai tikimybė, kad ją ištiks insultas, sumažėja 17 procentų. Tuo tarpu tikimybė, kad vyrai patirs insultą, geriant aspiriną, nemažėja. Vyrai infarktų patiria dažniau už moteris, o moterys patiria šiek tiek daugiau insultų nei vyrai. Bet, moks-

lininkų teigimu, panašu, kad esama ir biologinių skirtumų. Manoma, kad moterų organizmai aspiriną gali metabolizuoti kitaip nei vyrų. D. Brown sakė, kad analizės rezultatai pabrėžė didelių populiacijos atrankinių grupių naudojimas klinikiniuose vaistų tyrimuose.

Dabar JAV Širdies sąjunga rekomenduoja, kad aspiriną mažomis dozėmis gertų ir vyrai, ir moterys, jei yra rizikos susirgti širdies ir kraujagyslių sistemos ligomis. Bet, pasak D. Brown, Europos kardiologų sąjunga aspiriną rekomenduoja gerti tik vyrams, vengiantiems širdies ligų. „JAV Širdies sąjungos rekomendacijos buvo parašytos nesiremiant jokiais duomenimis“, — sakė D. Brown, taip pat pareiškęs, kad jo analizė dabar patvirtina idėją, kad aspirino terapija abiem lytims, nors ne taip, kaip buvo manoma anksčiau.

Medikas įspėja, kad žmonės aspirino terapiją turėtų pradėti tik po gydytojo konsultacijos — nesant ligos simptomų aspirino teikiama nauda yra tiek šiek tiek didesnė už pavojų nukraujuoti.

KAM LIETUVOJE GYVENTI (GERA)..?

VYTAUTAS JUOZAPAITIS

Parašęs straipsnio antraštę, prisiminiau palyginti nesena istoriją, kai viena politinių partijų metų rinkiminių šūkių — „nusipelnėm gyventi geriau“. Tauta netrukus papildė — „nusipelnusiųjų sąrašas pridedamas...“

Deja, šis pokštas buvo pranašiškas. Nors ir ta partija prarado realią įtaką, ir Lietuvos politiniame teatre atsirado naujų juokdarių, ir i Europos Sąjungą įstojome, ir NATO skėtis uždengė mus... Tačiau sąrašas liko. Kiek pakoreguotas, kiek patikslintas, bet liko.

Tad, kam Lietuvoje gyventi gera..?

Nejučiom peršasi išvada, kad tik šio sąrašo pirmasis (de)šimtukas atlaikė ir gūdžius „šviesaus“ socializmo metus, atlaikė ir perėjimą prie kapitalizmo, nesutruko ir blokados metu, nenusukdo griūnant bankams. Ir šiandien jie be didesnių skrupulų dalinasi visa, kas dar liko „neprichvatizuota“. Ir šiandien jie, drabstydami vieni ant kitų purvais, niekina ir trypia tuos, kurie drįsta pavadinti juos savo vardais.

Ir pasijunti žmogelis šioje bedvaseje erdvėje visiškai nieku, negalint suvokti tos beprasmybės priežasčių. Visiškai bejėgiu tampa, mėgindamas auklėti savo vaikus, mėgindamas padėti suformuoti jaunų žmonių pasaulėžiūrą. Bet kokia pilietinė iniciatyva, ar viešai pasakytas žodis moralės bei sąžinės tema, tampa patyčių objektu. Nebesupranti, ar tikrai esi nieko vertas, jei nesugebi, pamynęs tėvų ir senelių suformuotą padorumo jausmą, pūsti tą pačią surūdijusią dūdą, iš kurios sklinda melas, purvas ir patyčios.

Tuomet apninka baisus jausmas, kad tampa svetimiu tarp savų: gyveni tėvų žemėje, kalbi gimtąja kalba, bet negali susikalbėti. Taip mieli ir brangūs žodžiai — Tėvynė, Pagarba, Savigarba, Tauta, Meilė — praranda bet kokią prasmę. Ir iš mano pasiūlyto klausimo iškrenta paskutinis žodis — gera.

Kam Lietuvoje gyventi..?

Dar metai kiti — ir galėsi „pasveikinti“ pusmilijoninį emigrantą, paliekantį savo tėvynę. Ir ne tik geresnio duonos kėsnio beieškanti. Pagarbos troškulis ir viltis būti išgirstu išgins jį svetur. Chamizmas ir valstybinės kalbos darymas jau senokai nieko nestebina. Jau nekalbu apie sistemingą vadų (?) ciniską „savos bandos“ paauklėjimą, neva tik jie žino kas, kur ir kaip. Nors tas žinojimas baigiasi nežabojama arogancija, išprovokuota savo nekompetencijos suvokimu.

Tačiau didžiausias pavojus slypi tame, kad į sąrašą „išrinktuosius“ per petį dirščioja „antrasis ešelonas“, t.y., šiek tiek žemesio rango vadovaujantys įvairioms įstaigoms ir įstaigėlėms valdininkai bei valdininkėliai, kurie skleidžia tą nežabotą sauvalės ir cinizmo bacilą po visą šalį, apkrėsdami nieko dėtus, bet savo kailį saugančius eilinius.

Na, o jie, savo ruožtu, tą sunkią ligą parsineša namo, kur jų laukia nieko neįtariančios žmonos, patiklus vaikai, kurie savo „patirtimi“ skuba pasidalinti su draugais. Ir taip toliau. Ratas užsidaro.

Ir kažkada išdidi, nepalaužiama, gerbusi save, laisvės troškusi tauta pamažu tampa mankurtų sambūriu, kuriuo taip išradingai

manipuliuoja tas pats sąrašas (de)šimtukas...

Sąrašo, kurį sudarė gražu ne Tauta, sukūrusi Lietuvos valstybę. Juolab, kad tuomet, kai sąrašas jau buvo, dar valstybės nebuvo. Tai gal tą valstybę sukūrė tas (de)šimtukas, o ne Tauta?

Šioje vietoje su palengvėjimu galiu atsidusti ir tvirtai pats sau pasakyti: ne, brolyti, valstybę kūrėme ir tebekuriame mes — tie mirtingieji, kurie savo kasdieniu darbu liudija ištikimybę ir atsidavimą valstybei. Kurie išpažįsta meilę ir pagarbą artimam savo. Kurie skaito savo vaikams Lietuvos istoriją bei moko būti juos sąžiningais ir padoriai elgtis.

Ir tokių, esu tikras, yra dauguma. Aš juos mačiau ir jaučiau petim lygiai prieš penkiolika metų. Ten, prie TV bokšto, prie ano Seimo, prie Televizijos... Jie yra. Įskaudinti, nusivylę, praradę tikėjimą. Bet jie yra. Reikia tik pasibelsti į jų sielas, atsiprašyti už visą tą absurdo fiestą, kurios metu išbarstytas pasitikėjimas ir paminta meilė.

Ne, tie iš to sąrašo nebepasikeis. Galbūt priremsi prie sienos, ar pavojaus prarasti savo šiltą vietelę akivaizdoje jie ir išlemtų kelis žodelius. Bet tai būtų tik akustinė apgaulė, neturinti nieko bendra su tų žmonių sąmone, juo labiau, sąžine.

Belieka mums patiems atsiprašyti vieni kitų už tai, kad per anksti patikėjome savo pergale. Už tai, kad nesugebėjome laiku sustabdyti beraiščių ir kyšininkų, besibraunančių prie valstybės lovio. Taip, tai mes kalti, patikėję sukčiais ir niekšais, kurie, vos prisartinę prie išsvajotos valdžios vairo, „pamiršo“ savo duotus pažadus ir išpareigojimus, kurie kasdien laužo jų patį duotas prisaisikas, ir už tai nėra baudžiami.

Žinau, daug mano bendraminčių yra tiesiog nusivylę ir jie pasirenka patį lengviausią kelią — nedalyvauti, negirdėti ir nematyti. Jie neateina prie rinkimų urnų, galvodami, kad tokiu veiksmu nubaus kaltuosius. Bet šiuo neveikimu mes baudžiame tik patys save, savo vaikus, gimines, kaimynus. Nedalyvaudami ir nekontroliuodami rinkimų proceso mes patys sudarome prielaidas prasmukti į valdžią to nevertiems. Laiku nesutrukdę savivaliaujančio viršininko, mes leidžiame suviešėti jo cinizmui. O blogas pavyzdys, kaip žinia, labai užkrečiamas.

Tad tik nuo kiekvieno mūsų priklauso mūsų patį ir mūsų vaikų likimas. Jei mes patys savęs negerbsime — negerbs mūsų ir tie — iš sąrašo. Ir jų pasekėjai. Ir vaikai nusotos gerbės, pamatę mūmų nuolankumą ir baimę.

Betgi prieš penkiolika metų mes stojome mūru, užgniaužę baimę ir visiems laikams atsisakę nuolankumo. Mes tapome pavyzdžiu laisvėjančiam pasauliui. Tad kas atsitiko?

Taip, yra toks „lietuviškas sindromas“, kai tauta susitelkia tik mirtino pavojaus akivaizdoje.

Betgi šiandien savęs susinai kinimo pavojus yra ne kiek ne mažesnis! Kasdien vyksta karas keliuose, žūsta šimtai, tūkstančiai žmonių. Savizudybių statistika šurpina pasaulį. Priklausomybės ligų centrai nesutalpina visų pageidaujančių gydytis. Infekuotų ŽIV skaičius jau perkopė tūkstantį. Vienių senelių žudikai savo žiaurumu jau seniai pranoko baisiuosius siaubo filmuose

SES. ONA MIKAILAITĖ

Rūpintojėlis geria alų, arba — nevykusi reklama

Lietuvoje veikianti alaus gamintojų bendrovė „Kalnapi-lis-Tauro grupė“ šiuo metu vykdo reklamą kampaniją, ragindama žmones pirkti jų alų ir tuo pačiu turėti progą laimėti populiarių estradinių dainininkų „etnohitų“ kompaktinę plokštelę (CD). Tuo tikslu Kauno gatvėse ir kitur išdygo didžiulės reklaminės iškabos, vaizduojančios Rūpintojėlį su ausinėmis ir taip pat alaus buteliais. Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius užprotestavo, jog ši nevykusi reklama — tai įžūlus ir įžeidžiantis akibrokštas tikintiesiems. Sausio 17 d. arkivyskupas pareiškė: „Rūpintojėlis Lietuvoje buvo religinis simbolis, kuris yra tampriai susijęs su tikėjimu. Šis simbolis vaizduoja Kristų ir mes, tikintieji, jį žiūrime lygiai taip pat, kaip į Kristų. Tokie simboliai, jeigu šalyje yra gerbiama žmogaus teisės, niekada negali būti panaudojami profaniniams dalykams“. Jis dar pridėjo, jog „Tie, kurie kūrė reklamą, greičiausiai nesuprato, ką reiškia Rūpintojėlis ir bandė įdiegti kitą prasmę“.

Bendrovės direktorius Valdas Pekorius pasiskubino aiškintis, jog Rūpintojėlis reklamoje buvo vaizduojamas ne kaip religinis simbolis, bet kaip etnografinio paveldo dalis, kuriai galima suteikti ir kitą prasmę. Įmonės direktorius taip pat tikino, jog jo užsakyti rinkos tyrimai rodė, kad vartotojai tokio pobūdžio reklamoje visiškai neįžiūrėjo įžeidimo religijai.

Šiuo klausimu netrukus išsivystė karštoka dialogas. Arkivyskupas į pasiaiškinimą atsakė taip: „Jeigu buvo tirti žmonės, geriantys alų, tai galimas dalykas, kad tiems žmonėms yra nesvarbu, ar reklamoje Rūpintojėlis, ar kas nors kitas. Jiems geras alus ir kokia nors netikėta reklama svarbiau... Bet reikia apklausti tuos žmones, kurie rimtai žiūri į šį simbolį. Manau, kad Lietuvoje yra pakankamai žmonių, kuriems Rūpintojėlis nieko nereiškia, bet pakankamai ir tokių, kuriems jis yra šventas“.

matytus „herojus“. Lietuva skęsta kraujyje. Klesti prekyba žmonėmis.

O tie, iš sąrašo, ir toliau mėgaujasi gyvenimu, ir toliau žarsto jiems nepriklausančius milijonus, ir toliau didaktiniu tonu moko Lieutvą.

Tad, kam Lietuvoje gyventi (gera)..?

Pajįstu ir kitą Lietuvą. Žinau žmones, kuriems vien šio vardo paminėjimas kelia pasididžiavimo jausmą, kurie kiekvieną Vasario 16-ąją sutinka su ašarom akyse. Kuriems Kovo 11-ąją prilygsta stebuklui.

Nors ir labai to trūkšo, bet būdami sovietiniuose lageruose ir Sibiro tremtyje jie netikėjo, kad sulauks Laisvės dienos. Bet jie sulaukė. Net sulaukė dienos, kai senoji Europa priėmė mus į savo glėbį, lyg ir atsiprašydama už tai, kad nesugebėjo keturiasdešimtaisiais apsaugoti, kuomet Molotov — Ribbentrop sandėris pasmerkė mūsų tautą myriop. Nepavyko...

Tačiau tas nelemtas spiralės

Arkivyskupas su skundu taip pat kreipėsi į Nacionalinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą, teigdamas, jog Rūpintojėlis nėra vien liaudies menas, o gerbiamas ir gerbtinas religinis simbolis. Visi Lietuvos vyskupai tvirtai pritaria, jog katalikams brangių religinių simbolių naudojimas komerciniams tikslams, juo labiau reklamuojant alkoholinius gėrimus, yra nepateisinamas ir neleistinas. Vyskupai vienbalsiai prašo reklamą pašalinti.

Amerikoje, o, pasirodo, dabar ir Lietuvoje, mėgstama komercinėse reklamose neigiamai pavaizduoti religiją. 2005 m. kalėdiniu laikotarpiu katalikė moteris pasiskundė, kad „Wal-Mart“ parduotuvė savo kompiuterio tinklalapyje ir kitur linkėjimą „Merry Christmas“ pakeitė į „Happy Holidays“. William Donohue, „Catholic League of Religios and Civil Rights“ organizacijos pirmininkas, tuojau žiniasklaidoje pareiškė protestą prieš „religinę diskriminaciją“. Jis prašė 126 religines bendruomenes ir organizacijas boikotuoti „Wal-Mart“. Pasekmės buvo labai greitės: parduotuvė patikslino kalėdines reklamas, įjungdama ir žodį „Christmas“, tačiau darbuotojams vis tiek buvo liepiama pirkejus sveikinti tik su „Happy Holidays“. „Gallup“ apklausa parodė, jog 41 proc. amerikiečių pageidauja nereliginio sveikinimo, o 56 proc. nori tradicinio kalėdinio sveikinimo.

Verslo pasaulyje tinka viskas, kas pritraukia daugiau pirkėjų. Prekybininkams religija mažai teikiama, jiems nėra nieko švento. Verta išdėmėti, jog Lietuvoje Rūpintojėlio reklamos kontroversija iškilo vos kelioms dienoms praslinkus po Sausio 13-osios minėjimo. Tai visiškai panašu į sovietų laikais vykdytus viešus religijos ir tikinčiųjų persekiojimus bei užgauliojimus. Ar lietuviškoji komercija seka JAV, ar žiūri į dar toli gražu nepalaidotą sovietmetį? O galbūt ji pasidarė panaši į dr. Aiskaudos dvigalybę-atbulinį?

dėsnis. Tik šį kartą Schroeder — Putin paktu dar sykį bandoma lietuvių tautos stiprybė. Tad ir senajoje Europoje darosi sunku surasti pašnekovą, kuriam rūpėtų moralės bei padorumo temos.

Belieka pasikliauti tik pačiais savimi. Už mus niekas neišspręs mūsų problemų. O ir emigruoti lyg ir nebetenka prasmės, nes nuo vilko bėgdamas, gali ant Schroeder užšokti.

Grįžtant prie antraštės „Kam Lietuvoje gyventi gera?“, tenka ir vėl pakoreguoti, atsisakant klausimo formos. Lietuvoje gyventi gera...

Ir tik nuo kiekvieno mūsų priklauso, kad ši siekiamybė kiekvienam mūsų taptų tikrove. Juk, anot mūsų patį priimtų konstitucijos, Lietuvos valstybę kuria Tauta. Tad, ir to „garsaus“ sąrašo „nusipelnusių gyventi geriau“ turinys priklausos tik nuo mūsų patį.

„Europos laiku“

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SILPNAPROTYSTĖ IR SENIEJI

Statistiniai duomenys rodo, kad mūsų visuomenė sensta. Lietuvos epidemiologų atlikti tyrimai rodo, kad nemažėja pacientų, sergančių ūmiai galvos smegenų kraujotakos sutrikimais, o ligonių, sergančių lėtiniais galvos smegenų kraujotakos sutrikimais, skaičius nuolat auga. Didėja šios visuomenės dalies rizika sirgti kraujagysline demencija bei Alzheimerio liga.

Sergančiųjų daugės

Žodis demencija kilęs iš lotynų kalbos žodžio „dementia“ ir reiškia silpnaprotystę, kuri atsiranda normalios psichikos žmogui. Kalbėdami apie demenciją, pirmiausia turime omeny Alzheimerio ligą ir vadina ją kraujagyslinės kilmės demencija.

Tyrimai rodo, kad senatvine demencija serga apie 4 mln. europiečių ir šis skaičius nenumaldomai didėja, nes daugėja vyresnio amžiaus žmonių. Be to, manoma, kad apie pusę demencijos atvejų lieka neatpažinti bei negydomi. Prognozuojama, kad per ateinančius penkiasdešimt metų asmenų, vyresnių kaip 65 m., padidės nuo 23 iki 49 proc.

Šių ligonių gydymas reikalauja vis daugiau lėšų. Tiesioginės išlaidos, skirtos vien tik Alzheimerio ligai gydyti, yra didesnės už lėšas širdies ligoms, vėžiui ir insultui gydyti kartu sudėjus.

Demencijos sąlygojama našta slegia ne tik patį ligonį, bet artimuosius, visuomenę, nes ligonių priežiūros kaštai — milžiniški.

Nauji moksliniai tyrimai parodė, kad šiai problemai spręsti nepakankamai dėmesio skiriama tiek aukščiausiose vertybių vadovaujamosiose struktūrose, tiek pirminės sveikatos priežiūros, tiek visuomenės lygiu.

Sutrinka atmintis

Daugelis vyresnio amžiaus žmonių jaudinasi dėl retkarčiais pasi-

reiškiančių atminties sutrikimų. Tačiau tai ne visada liudija prasidedančią demenciją. Medikai pagyvenusiems asmenims kartais nuotaiką sugadinančias prisiminimų spragas vadina su amžiumi susijusiu atminties sutrikimu. Tai nėra laikoma liga, bet fiziologinio senėjimo pasekmė. Šio sutrikimo kamuojami žmonės lėčiau įsisavina ir atgamina informaciją, bet tai nekenkia kasdinei jų veiklai.

Atskirti su amžiumi susijusį atminties sutrikimą nuo prasidedančios demencijos gali tik gydytojas, neretai tik šios srities specialistas — neurologas ar psichiatras. Progresuojant atminties sutrikimui, pats asmuo arba jo artimieji turėtų kreiptis į bendrosios praktikos gydytoją, kuris, įvertinęs sveikatos būklę, spręs apie tolimesnio tyrimo būtinumą.

Keičia asmenybę

Dažniausia demencijos priežastis yra Alzheimerio liga. Ja serga nuo 60 iki 75 proc. ligonių, kuriems diagnozuojama demencija. Kitos kilmės demencijos sutinkamos rečiau.

Pagrindinius Alzheimerio ligos simptomus 1907 m. pirmasis aprašė vokiečių mokslininkas Alois Alzheimer. Pasaulyje šia liga serga daugiau kaip 30 mln. žmonių.

Ankstyviausias Alzheimerio ligos simptomas — progresuojantis atminties menkėjimas. Ypač sutrinka naujos informacijos įsisavinimas. Be to, asmeniui, kuriam vystosi ši liga, pamažu siaurėja interesų ratas, prastėja orientacija aplinkos įvykiuose. Gali pakisti sergančiojo elgesys — atsiranda grubumas bendraujant, vystosi kalbos bei kiti pažintinės funkcijos sutrikimai.

Maždaug 40 proc. sergančiųjų demencija nustatoma ir depresija.

Svarbiausias bet kokios kilmės demencijos simptomas — pasikeitusi kasdieninė veikla, kai sergantys praranda įgūdžius atlikti įprastus darbus.

Nustato per vėlai

Alzheimerio ligos priežastys iki šiol nėra atskleistos. Nustatyta, kad Alzheimerio ligos metu galvos smegenyse trūksta tam tikrų medžiagų, dalyvaujančių perduodant nervinį impulsą iš ląstelės į ląstelę. Įrodyta, kad Alzheimerio ligo smetu nyksta (atrofuojasi) galvos smegenų ląstelės.

Kitos dažnos demencijos priežastys — galvos smegenų insultai, galvos smegenų traumos, intoksikacijos ir kt. Pradiniai šių demencijų simptomai dažnai panašūs į simptomus sergant Alzheimerio liga.

Labai opi yra demencijos diagnostikos problema. Neretai ši diagnozė vėluoja. Viena iš vėlyvo diagnozavimo priežasčių yra ta, kad ligonis pats arba jo artimieji per vėlai kreipiasi pagalbos į bendrosios praktikos gydytoją. Be to, gydytojui atlikti būtinuosius testus neretai prireikia keleto mėnesių.

Vakarų šalyse atlikti tyrimai parodė, kad nuo pirmųjų ligos simptomų pradžios iki demencijos diagnozavimo vidutiniškai užtrunkama apie 20 mėnesių. Galima prognozuoti, kad mūsų šalyje demencijos diagnostika užtrunka dar ilgiau, nes, palyginti su Vakarų šalimis, ši liga Lietuvoje apskritai pradėta diagnozuoti ir gydyti dar visai neseniai.

Stabdo baimę

Retai patys asmenys kreipiasi dėl blogėjančios atminties. Tyrimai rodo, kad dažniausiai delsiama dėl žinių stokos. Be to, neretai pastebimas atminties sutrikimas aiškinamas kitomis, jau nustatytomis ligomis.

Kartais ligonis arba artimieji gėdijasi iškiliusių sveikatos problemų, susijusių su atmintimi, elgesio pokyčiu kasdieninėje veikloje, ir todėl delsia kreiptis į gydytoją. Dar kitais atvejais gailstamas laikas dėl baimės, kad bus diagnozuota Alzheimerio liga. Dažniausiai atminties sutrikimą visgi pastebi sergančiojo artimieji ar šeimos gydytojas.

Įtarus demenciją, surenkami išsamūs duomenys iš paciento bei jo artimųjų. Pacientui užduodama atlikti įvairaus sudėtingumo testus, atliekama galvos smegenų kompiu-

terinė tomografija, kiti reikalingi laboratoriniai tyrimai. Diagnozei nustatyti ar paneigti tiriamieji konsultuojami neurologo ir psichiatro.

Profilaktikos nėra

Labai svarbu — anksti pradėti gydyti šį susirgimą, kuris gali ne tik sumažinti atsiradusius demencijos simptomus, bet ir sustabdyti jų progresavimą.

Nors demencija — vyresniojo amžiaus žmonių liga, pirmoji būsimos sėkmingo gydymo prielaida — požiūris į vyresniojo amžiaus žmogaus ir į demencijos gydymą pakeitimas. Sergantys šia liga turi būti gydomi taip, kaip gydomi jauni žmonės. Gydymas paprastai tęsiasi ne vienerius metus ir todėl reikalauja kantrybės, atidumo, ligonio, jo artimųjų bei gydytojo tarpusavio pagalbos.

Prognozuoti, ar sulaukęs garbaus amžiaus susirgs Alzheimerio liga, sudėtinga. Profilaktinės šio negalavimo priemonės kol kas nėra nustatytos.

Kraujagyslinės kilmės demencijos profilaktikoje svarbus vaidmuo tenka insulto rizikos veiksniams — padidėjusiam arteriniam kraujo spaudimui, rūkymui, nesaijingam alkoholio vartojimui, širdies ligoms, stresui, ir kt. mažinti. Kontroluojant šiuos faktorius galima išvengti insulto, o kartu sumažinti ir demencijos riziką.

„Klaipėda“

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00 • 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00 • 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius - Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome prisiimti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

ASPIRINAS SAUGO VYRŲ ŠIRDIS IR MOTERŲ SMEGENIS

Atlikus kelių tyrimų analizę paaiškėjo, kad aspirinas ir vyrus, ir moteris apsaugo nuo širdies ir kraujagyslių sistemos ligų. Tačiau aspirino teikiama nauda abiem lytims nėra vienoda. Moterims aspirinas mažina insultų tikimybę, o aspiriną geriantys vyrai rečiau patiria infarktus. Bet, analizės autorių teigimu, nėra statistškai reikšmingų duomenų, bylojančių, kad aspirinas saugo vyrų smegenų kraujotaką ar moterų širdies aprūpinimą krauju.

„Panašu, kad moterys ir vyrai skirtingai reaguoja į vienodas aspirino dozes. Visi analizės duomenys byloja, kad yra mums dar nesuvokiamas aspirino poveikio skirtingoms lytims nevienodumas“, — sakė Stony Brook medicinos mokyklos New York mokslininkas ir vienas iš analizės autorių David Brown.

Žmonėms, kurie jau anksčiau sirgo širdies ir kraujagyslių sistemos ligomis, mažų aspirino dozių nauda yra puikiai žinoma — nepriklausomai nuo lyties. Aspirinas nuo problemų apsaugo blokuodamas trombozės A2 sintezę. Ši medžiaga yra viena iš kraujo krešėjimo priežasčių.

Net viena 100 mg aspirino dozė gali būti efektyvi.

Bet žmonėms, kurių rizika susirgti širdies ir kraujagyslių ligomis vertinama kaip vidutinė, aspirino poveikis nėra toks aiškus. Tyrimų duomenys lyg ir byloja, kad geriant aspiriną retėja vainikinių arterijų kraujotakos sutrikimai, bet daugumoje šių tyrimų moterų buvo arba labai nedaug, arba apskritai nebuvo.

Išanalizavus šešių randomizuotų kontroliuojamų tyrimų rezultatus, kuriuose iš viso dalyvavo 95,456 asmenys, iš kurių 51,456 — moterys, paaiškėjo, kad aspirino terapija kraujotakos sutrikimų riziką sumažino ir vyrams, ir moterims.

Bet analizės metu išaiškėjo vienas nesutapimas: vyrams aspirinas infarkto riziką mažino 32 proc., o moterų infarkto tikimybės aspirinas visiškai neveikia. Tačiau jei moteris geria aspiriną, tai tikimybė, kad ją ištiks insultas, sumažėja 17 procentų. Tuo tarpu tikimybė, kad vyrai patirs insultą, geriant aspiriną nemažėja. Vyrai infarktus patiria dažniau už moteris, o moterys patiria šiek tiek daugiau insultų nei vyrai. Bet, moks-

lininkų teigimu, panašu, kad esama ir biologinių skirtumų. Manoma, kad moterų organizmai aspiriną gali metabolizuoti kitaip nei vyrų. D. Brown sakė, kad analizės rezultatai pabrėžė didelių populiacijos atrankinių grupių naudojimas klinikiniuose vaistų tyrimuose.

Dabar JAV širdies sąjunga rekomenduoja, kad aspiriną mažomis dozėmis gertų ir vyrai, ir moterys, jei yra rizikos susirgti širdies ir kraujagyslių sistemos ligomis. Bet, pasak D. Brown, Europos kardiologų sąjunga aspiriną rekomenduoja gerti tik vyrams, vengiantiems širdies ligų. „JAV širdies sąjungos rekomendacijos buvo parašytos nesiremiant jokiais duomenimis“, — sakė D. Brown, taip pat pareiškęs, kad jo analizė dabar patvirtina idėją, kad aspirino terapija abiem lytims, nors ne taip, kaip buvo manoma anksčiau.

Medikas įspėja, kad žmonės aspirino terapiją turėtų pradėti tik po gydytojo konsultacijos — nesant ligos simptomų aspirino teikiama nauda yra tiek šiek tiek didesnė už pavojų nukraujuoti.

BNS

KAM LIETUVOJE GYVENTI (GERA)..?

VYTAUTAS JUOZAPAITIS

Parašęs straipsnio antraštę, prisiminiau palyginti neseną istoriją, kai viena politinių partijų metų rinkimų šūkį — „nusipelnėm gyventi geriau“. Tauta netrukus papildė — „nusipelnusiųjų sąrašas pridedamas...“

Deja, šis pokštas buvo pranašiškas. Nors ir ta partija prarado realią įtaką, ir Lietuvos politiniame teatre atsirado naujų juokdary, ir i Europos Sąjungą įstojome, ir NATO skėtis uždengė mus... Tačiau sąrašas liko. Kiek pakoreguotas, kiek patikslintas, bet liko.

Tad, kam Lietuvoje gyventi gera..?

Nejuociam peršasi išvada, kad tik šio sąrašo pirmasis (de)šimtukas atlaikė ir gudžius „šviesaus“ socializmo metus, atlaikė ir perėjimą prie kapitalizmo, nesutruko ir blokados metu, nenuskurdo griūnant bankams. Ir šiandien jie be didesnių skrupulų dalinasi visa, kas dar liko „nepričvatizuota“. Ir šiandien jie, drabstydami vieni ant kitų purvais, niekina ir trypia tuos, kurie drįsta pavadinti juos savo vardais.

Ir pasijunti žmogelis šioje bedvasėje erdvėje visiškai nieku, negalint suvokti tos beprasmybės priežasčių. Visiškai bejėgiu tampa, mėgindamas auklėti savo vaikus, mėgindamas padėti suformuoti jaunų žmonių pasaulėžiūrą. Bet kokia piilietinė iniciatyva, ar viešai pasakytas žodis moralės bei sąžinės tema, tampa patyčių objektu. Nebesupranti, ar tikrai esi nieko vertas, jei nesugebi, pamynęs tėvų ir senelių suformuotą padarumą jausmą, pūsti tą pačią surūdijusią dūdą, iš kurios sklinda melas, purvas ir patyčios.

Tuomet apninka baisus jausmas, kad tampa svetimiu tarp savų: gyveni tėvų žemėje, kalbi gimtąja kalba, bet negali susikalbėti. Taip mieli ir brangūs žodžiai — Tėvynė, Pagarba, Savigarbą, Tauta, Meilė — praranda bet kokią prasmę. Ir iš mano pasiūlyto klausimo iškrenta paskutinis žodis — gera.

Kam Lietuvoje gyventi..?

Dar metai kiti — ir galėsi „pasveikinti“ pusmilijoninį emigrantą, paliekantį savo tėvynę. Ir ne tik geresnio duonos kėsnio beieškantį. Pagarbos troškulis ir viltis būti išgirstu išgins jį svetur. Chamizmas ir valstybinės kalbos darymas jau senokai nieko nestebina. Jau nekalbu apie sistemingą vadų (?) cinikišką „savos bandos“ paauklėjimą, neva tik jie žino kas, kur ir kaip. Nors tas žinojimas baigiasi nežabojama arogancija, išprovokuota savo nekompetencijos suvokimo.

Tačiau didžiausias pavojus slypi tame, kad i sąrašo „išrinktuosius“ per petį dirščioja „antrasis ešelonas“, t.y., šiek tiek žemesio rango vadovaujantys įvairioms įstaigoms ir įstaigėlems valdininkai bei valdininkeliai, kurie skleidžia tą nežabotą sauvalę ir cinizmo bacilą po visą šalį, apkrėsdami nieko dėtus, bet savo kailį saugančius eilinius.

Na, o jie, savo ruožtu, tą sunkią ligą parsineša namo, kur jų laukia nieko neįtariančios žmonos, patiklūs vaikai, kurie savo „patirtimi“ skuba pasidalinti su draugais. Ir taip toliau. Ratas užsidaro.

Ir kažkada išdidi, nepalaužiama, gėrbusi save, laisvės troškusi tauta pamažu tampa mankurtų sambūriu, kuriuo taip išradinai

manipuliuoja tas pats sąrašas (de)šimtukas...

Sąrašo, kurį sudarė gražu ne Tauta, sukūrusi Lietuvos valstybę. Juolab, kad tuomet, kai sąrašas jau buvo, dar valstybės nebuvo. Tai gal tą valstybę sukūrė tas (de)šimtukas, o ne Tauta?

Šioje vietoje su palengvėjimu galiu atsidusti ir tvirtai pats sau pasakyti: ne, brolyti, valstybę kūrėme ir tebekuriame mes — tie mirtingieji, kurie savo kasdieniu darbu liudija ištikimybę ir atsidavimą valstybei. Kurie išpažįsta meilę ir pagarbą artimam savo. Kurie skaito savo vaikams Lietuvos istoriją bei moko būti juos sąžiningais ir padoriai elgtis.

Ir tokių, esu tikras, yra dauguma. Aš juos mačiau ir jaučiau petim lygiai prieš penkiolika metų. Ten, prie TV bokšto, prie ano Seimo, prie Televizijos... Jie yra. Išskaudinti, nusivylę, praradę tikėjimą. Bet jie yra. Reikia tik pasibelsti i jų sielas, atsiprašyti už visą tą absurdo fiestą, kurios metu išbarstytas pasitikėjimas ir paminta meilė.

Ne, tie iš to sąrašo nebepasikeis. Galbūt priremsi prie sienos, ar pavojaus prarasti savo šiltą vietelę akivaizdoje jie ir išlemtų kelis žodelius. Bet tai būtų tik akustinė apgaulė, neturinti nieko bendra su tų žmonių sąmone, juo labiau, sąžine.

Blieka mums patiems atspirašyti vieni kitų už tai, kad per anksti patikėjome savo pergale. Už tai, kad nesugebėjome laiku sustabdyti beraičių ir kyšininkų, besibraunantių prie valstybės lovio. Taip, tai mes kalti, patikėję sukčiais ir niekšais, kurie, vos prisiartinę prie išsvajotos valdžios vairo, „pamiršo“ savo duotus pažadus ir įsipareigojimus, kurie kasdien laužo jų pačių duotas prisaisikas, ir už tai nėra baudžiami.

Žinau, daug mano bendramintčių yra tiesiog nusivylę ir jie pasirenka patį lengviausią kelią — nedalyvauti, negirdėti ir nematyti. Jie neateina prie rinkimų urnų, galvodami, kad tokiu veiksmu nubaus kaltuosius. Bet šiuo neveikimu mes baudžiame tik patys save, savo vaikus, gimines, kaimynus. Nedalyvaujant ir nekontroliuojant rinkimų proceso mes patys sudarome prielaidas prasmukti i valdžią to nevertiems. Laiku nesutrukde savivaliaujančio viršininko, mes leidžiame suviešėti jo cinizmui. O blogas pavyzdys, kaip žinia, labai užkrečiamas.

Tad tik nuo kiekvieno mūsų priklauso mūsų pačių ir mūsų vaikų likimas. Jei mes patys savęs negerbime — negerbs mūsų ir tie — iš sąrašo. Ir jų pasekėjai. Ir vaikai nustos gerbe, pamatę mumyse nuolankumą ir baimę.

Betgi prieš penkiolika metų mes stojome mūru, užgniauzę baimę ir visiems laikams atsisakę nuolankumo. Mes tapome pavyzdžiu laisvėjantiui pasauliui. Tad kas atsitiko?

Taip, yra toks „lietuviškas sindromas“, kai tauta susitelkia tik mirtino pavojaus akivaizdoje.

Betgi šiandien savęs susinai kinimo pavojus yra ne kiek ne mažesnis! Kasdien vyksta karas keliuose, žūsta šimtai, tūkstančiai žmonių. Savizudybių statistika šurpina pasaulį. Priklausomybės ligų centrai nesutalpina visų pageidaujančių gydytis. Infekuotų ŽIV skaičius jau perkopė tūkstantį. Vienių senelių žudikai savo žiaurumu jau seniai pranoko baisiuosius siaubo filmuose

SES. ONA MIKAILAITĖ

Rūpintojėlis geria alų, arba — nevykusi reklama

Lietuvoje veikianti alaus gamintojų bendrovė „Kalnapi-lis-Tauro grupė“ šiuo metu vykdo reklamą kampaniją, ragindama žmones pirkti jų alų ir tuo pačiu turėti progą laimėti populiarių estradinių dainininkų „etnohitų“ kompaktinę plokštelę (CD). Tuo tikslu Kauno gatvėse ir kitur išdygo didžiulės reklaminės iškabos, vaizduojančios Rūpintojėlį su ausinėmis ir taip pat alaus buteliais. Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius užprotestavo, jog ši nevykusi reklama — tai įžūlus ir įžeidžiantis akibrokštas tikintiesiems. Sausio 17 d. arkivyskupas pareiškė: „Rūpintojėlis Lietuvoje buvo religinis simbolis, kuris yra tampriai susijęs su tikėjimu. Šis simbolis vaizduoja Kristų ir mes, tikintieji, jį žiūrime lygiai taip pat, kaip i Kristų. Tokie simboliai, jeigu šalyje yra gerbiamos žmogaus teisės, niekada negali būti panaudojami profaniniams dalykams“. Jis dar pridėjo, jog „Tie, kurie kūrė reklamą, greičiausiai nesuprato, ką reiškia Rūpintojėlis ir bandė įdiegti kitą prasmę“.

Bendrovės direktorius Valdas Pekorius pasiskubino aiškintis, jog Rūpintojėlis reklamoje buvo vaizduojamas ne kaip religinis simbolis, bet kaip etnografinio paveldo dalis, kuriai galima suteikti ir kitą prasmę. Įmonės direktorius taip pat tikino, jog jo užsakyti rinkos tyrimai rodė, kad vartotojai tokio pobūdžio reklamoje visiškai neįžiūrėjo įžeidimo religijai.

Šiuo klausimu netrukus išsivystė karštoka dialogas. Arkivyskupas i pasiaiškinimą atsakė taip: „Jeigu buvo tirti žmonės, geriantys alų, tai galimas dalykas, kad tiems žmonėms yra nesvarbu, ar reklamoje Rūpintojėlis, ar kas nors kitas. Jiems geras alus ir kokia nors netikėta reklama svarbiau... Bet reikia apklausti tuos žmones, kurie rimtai žiūri i šį simbolį. Manau, kad Lietuvoje yra pakankamai žmonių, kuriems Rūpintojėlis nieko nereiškia, bet pakankamai ir tokių, kuriems jis yra šventas“.

matytus „herojus“. Lietuva skęsta kraujyje. Klesti prekyba žmonėmis.

O tie, iš sąrašo, ir toliau mėgaujasi gyvenimu, ir toliau žarsto jiems nepriklausančius milijonus, ir toliau didaktiniu tonu moko Lietuvą.

Tad, kam Lietuvoje gyventi (gera)..?

Pažįstu ir kitą Lietuvą. Žinau žmones, kuriems vien šio vardo paminėjimas kelia pasididžiavimo jausmą, kurie kiekvieną Vasario 16-ąją sutinka su ašarom akyse. Kuriems Kovo 11-ąją prilygsta stebuklui.

Nors ir labai to troško, bet būdami sovietiniuose lageruose ir Sibiro tremtyje jie netikėjo, kad sulauks Laisvės dienos. Bet jie sulaukė. Net sulaukė dienos, kai senoji Europa priėmė mus i savo glėbį, lyg ir atsiprašydama už tai, kad nesugebėjo keturiasdešimtaisiais apsaugot, kuomet Molotov — Ribbentrop sandėris pasmerkė mūsų tautą myriop. Nepavyko...

Tačiau tas nelemtas spirālės

Arkivyskupas su skundu taip pat kreipėsi i Nacionalinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą, teigdamas, jog Rūpintojėlis nėra vien liaudies menas, o gerbiamas ir gerbtinas religinis simbolis. Visi Lietuvos vyskupai tvirtai pritaria, jog katalikams brangių religinių simbolių naudojimas komerciniams tikslams, juo labiau reklamuojant alkoholinius gėrimus, yra nepateisinamas ir neleistinas. Vyskupai vienbalsiai prašo reklamą pašalinti.

Amerikoje, o, pasirodo, dabar ir Lietuvoje, mėgstama komercinėse reklamose neigiamai pavaizduoti religiją. 2005 m. kalėdiniu laikotarpiu katalikė moteris pasiskundė, kad „Wal-Mart“ parduotuvė savo kompiuterio tinklalapyje ir kitur linkėjimą „Merry Christmas“ pakeitė i „Happy Holidays“. William Donohue, „Catholic League of Religios and Civil Rights“ organizacijos pirmininkas, tuojau žiniasklaidoje pareiškė protestą prieš „religinę diskriminaciją“. Jis prašė 126 religines bendruomenes ir organizacijas boikotuoti „Wal-Mart“. Pasekmės buvo labai greitos: parduotuvė kalėdinio kalėdines reklamas, įjungdama ir žodį „Christmas“, tačiau darbuotojams vis tiek buvo liepiama pirkejus sveikinti tik su „Happy Holidays“. „Gallup“ apklausa parodė, jog 41 proc. amerikiečių pageidauja nereliginio sveikinimo, o 56 proc. nori tradicinio kalėdinio sveikinimo.

Verslo pasaulyje tinka viskas, kas pritraukia daugiau pirkejų. Prekybininkams religija mažai tereiskia, jiems nėra nieko švento. Verta išidėmėti, jog Lietuvoje Rūpintojėlio reklamos kontroversija iškilo vos kelioms dienoms praslinkus po Sausio 13-osios minėjimo. Tai visiškai panašu i sovietų laikais vykdytus viešus religijos ir tikinčiųjų persekiojimus bei užgauliojimus. Ar lietuviškoji komercija seka JAV, ar žiūri i dar toli gražu nepalaidotą sovietmetį? O galbūt ji pasidarė panaši i dr. Aiskaudos dvigalybę—atbulinį?

dėsnis. Tik šį kartą Schroeder—Putin paktu dar sykį bandoma lietuvių tautos stiprybė. Tad ir senoje Europoje darosi sunku surasti pašnekovą, kuriam rūpėtų moralės bei padarumo temos.

Blieka pasikliauti tik pačiais savimi. Už mus niekas neišspręs mūsų problemų. O ir emigruoti lyg ir nebetenka prasmės, nes nuo vilko bėgdamas, gali ant Schroeder užšokti.

Grįžtant prie antraštės „Kam Lietuvoje gyventi gera?“, tenka ir vel pakoreguoti, atsisakant klausimo formos.

Lietuvoje gyventi gera...

Ir tik nuo kiekvieno mūsų priklauso, kad ši siekiamybė kiekvienam mūsų taptų tikrove. Juk, anot mūsų pačių priimtų konstitucijos, Lietuvos valstybę kuria Tauta. Tad, ir to „garsaus“ sąrašo „nusipelnusių gyventi geriau“ turinys priklauso tik nuo mūsų pačių.

„Europos laiku“

LIETUVIŲ TELKINIAI

HARTFORD, CT

HARTFORD LIETUVIAI MINĖJO
MUZIKO
JURGIO PETKAIČIO
80 METŲ SUKAKTĮ

Sausio 8 dieną Šv. Trejybės ilgamečiui vargonininkui ir muzikui Jurgiui Petkaičiui suėjo 80 metų. Jurgis čia vargonininkauja ir yra bažnytinio choro vedėjas jau apie 40 metų — pusę savo gyvenimo tam atsidavęs. Jurgis jau pensininkas, savo srityje — muzikoje — dirbęs 25 metus Bacon akademijoje, Colchester mieste, ir taip pat Hartford University. Jis yra žinomas kaip didelis pedantas, darbštus, bet atsisakęs prašymų, jeigu tam negali atiduoti viso savo talento, asmenybės. Tai matyti ir jo paruoštame bažnytniame chore, vyrų trio grupėje ir kadaise veikusiame „Aido“ chorui, kuris dabar yra Hartford bažnytinis choras.

Šv. Trejybės parapijos, Hartford, CT, ilgamečiui vargonininkas Jurgis Petkaičius.

Hartford Lietuvių Bendruomenė ir parapijos organizacijos norėjo jį pagerbti šio gimtadienio proga. Pagerbimas vyko Šv. Trejybės parapi-

jos salėje po paskutinių, 10:30 v.r. šv. Mišių, dalyvaujant apie 150 žmonių. Jis buvo nustebintas gausiu dalyvių skaičiumi. Atvyko dr. Elona Vaišnienė sveikinti JAV LB Krašto valdybos vardu, V. Alksninis, sveikinti LB Connecticut apygardos vardu, net trys atstovai atvyko iš Bacon akademijos, jų tarpe ir pirma Jurgio mokinė. Ką ir bekalbėti apie Jurgio malonų nustebimą, pamačius šiuos svečius.

Sveikinimų buvo apie keturiolika. Tai sveikinimai iš parapijos organizacijų ir kitų svečių. Programą pravedė mūsų darbštusis Alfonsas Dzikas, pateikęs trumpą Jurgio biografiją, po to pakviesdamas kun. Gorklį sukalbėti maldą prieš valgį. Svečiai gardžiavosi šaltais užkandžiais bei kavute, bendravo tarpusavyje, stebėjo šventės eigą, kurios metu buvo dainuojama „Ilgiausių metų“ lietuviškai ir angliškai. Jurgis perjuosiamas, specialiai iš Lietuvos užsakyta juosta bei vaišinamas garšaus kepejo Juozo Liudžiaus raguoliu.

Prie svečių stalo sėdėjo Jurgio šeima: žmona, anūkai. Irena Petkaitienė dosniai dalino gimtadienio tortą — raguolių, o Jurgis įvertino rengėjų pastangas trumpu padėkos žodžiu.

Šventę organizavo Hartford LB, padedant komitetui, susidedančiam iš A. Dziko, D. Dzikičienės, L. Sawka, A. Saimininkienės, V. Kogelio, D. Grajauskienės, R. Žiūrienės, E. Žiūrio.

Jurgį sveikino V. Kogelis — „Kavos“ klubas, A. Saimininkienė — choras, D. Dzikičienė — „Berželis“, L. Kapeškas — radijo valandėlė, K. Urban — Moterų sąjunga, kleb. Ch. Jacobs, V. Alksninis — CT apygarda, A. Jonynienė — New Britain Lietuvių Bendruomenė, P. Shimkus — bažnyčios konsulas, F. Kadis — Vyčių 6 kuopa, A. Dzikas — rengėjų vardu, dr. E. Vaišnienė — LB Krašto valdybos vardu, D. Banevičienė — skautai.

D. Grajauskienė

Jurgio Petkaičio (sėdi viduryje) 40 metų vargonininkavimo ir bažnytinio choro vedėjo sukakties proga jį sveikino Hartford lietuviai.

Buvusi Šv. Kazimiero lietuvių misijos, Washington, DC, išdininė Sigitą Naujokaitienę (kairėje) ir buvusi ilgamečė Kr. Donelaičio lit. mokyklos mokytoja Angelė Bailey, susitikusios LR ambasadoriaus JAV Vygaudo Ušacko knygos pristatymo šventėje.

Elvyros Vodopalienės nuotr.

Dr. Romualdas Kašuba (kairėje) ir dr. Stasys Bačkaitis, susitikę Šv. Kazimiero lietuvių misijoje Washington, DC, pernai rudenį LR ambasadoriaus Vygaudo Ušacko knygos „Kalbų, straipsnių ir interviu rinkinys“ suktuvėse.

Elvyros Vodopalienės nuotr.

PUTNAM, CT

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS

Sekmadienį, vasario 19 d., 12 valandą, įvyks šv. Mišios lietuvių misijoje Corpus Christi bažnyčioje. Minėjimas įvyks 1 val. popiet parapijos salėje. Pagrindinis kalbėtojas bus LR garbės konsulas T. Gislasonas. Lietuviška puota bus vadovaujant „Ponui Dovydui“. Po ALTo rinkliavos bus pramoga — filmas, pavadintas „Išmyleję Lietuvą“. Po pramogos bus proga pasilinksinti dainomis ir vaišėmis.

Jonas Stundžia

Lawrence ALTo skyriaus pirmininkas

DETROIT, MI

VASARIO 16-OSIOS ŠVENTĖ

Š.m. vasario 12 d., sekmadienį, rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo akto 88 metų sukakties paminėjimas. Šv. Mišios aukojamos 10:30 val. r. Šv. Antano bažnyčioje, Detroit. Po Mišių vyks akademija parapijos salėje. Paskaitą skaitys Liūda Rigienienė. Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti ir dalyvauti šioje svarbioje lietuvių šventėje. Minėjimą ruošia Šv. Antano parapija.

MYKOLO ABARIAUS GIMTADIENIS

Artėjant Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje vado ir visuomenininko Mykolo Abariaus garbingam 80-ajam gimtadieniui (sausio 26 d.), jo bendro gyvenimo draugė, žmona Onutė Abarienė suruošė vaišes sekmadienį, sausio 22 d., Šv. Antano parapijos patalpose. Svečiai maloniai pabendravo ir palinkėjo M. Abariui sveikatos, energijos, ištvermės dar daug metų lydėti LŠSI. Buvo gautas specialus kūriny, parašytas M. Abariaus brolio, muziko Longino Abariaus, pavadintas „Odė Mykolui“.

Regina Juškaitė-Švobienė

TRUMPAI

IEŠKO BUVUSIŲ ŠOKĖJŲ

Pittsburgh lietuvių tautinių šokių vienetas „Neris“ šiemet ruošiasi švęsti 40 metų sukaktį. „Neris“ planuoja ir šiemet dalyvauti Pittsburgh mieste ruošiamame „Tautybių festivalyje“, todėl labai norėtų buvusius savo šokėjus painformuoti apie sukakties paminėjimą bei kitą numatytą veiklą. Su kai kuriais buvusiais šokių grupės nariais jau pavyko susisiekti, bet nemažai dar liko nepasiektų, nes neturima jų adresų.

„Neris“ vadovai prašo visų, kurie anksčiau šioje grupėje šoko arba pažįsta šokusius, susisiekti su John Baltrus tel. 412-233-2764 arba elektroniniu paštu jonaspb@verizon.net

GAVO JAV PILIETYBĘ

„Lithuanian Citizens' Society“ nariai Ingrid ir Žydrus Tarcijonis buvo tarp 69 žmonių, kuriems pernai lapkričio 18 d. buvo suteikta JAV pilietybė. Kartu Amerikos piliete tapo ir jų dukra Goda.

IŠRINKTAS NAUJAS SĄJUNGOS PIRMININKAS

Praėjusių metų gruodžio mėn. vykusiam narių susirinkime Vytas Miselis buvo išrinktas „Lithuanian Citizens' Society“ pirmininku 2006-iesiems metams. Kiti valdybos nariai yra: viceprez. John Baltrus, finansų sekretorius — Frank Ziaukas, sekretorė Matilda Milauskas, išdinininkas — Greg Baurnes. Į direktorių tarybą išrinkti: Gerri Todd, Ray Palket ir Kathie Skalka.

„Lithuanian Citizens' Society Newsletter“
2006 m. sausio mėn. numeris

VALDOVŲ RŪMAMS NUPIRKKTAS ĮSPŪDINGAS BALDAS

Prieš pat Šv. Kalėdas Lietuvos restauratoriai Valdovų rūmų paramos fondui pasiūlė nupirkti XVI a. pab. kredensą. Prancūzišką vėlyvojo renesanso baldą apžiūrėjo ir įvertino Lietuvos dailės muziejaus direktorius bei Valdovų rūmų interjerų ir ekspozicijų programos vadovas menotyrininkas Romualdas Budrys, šio muziejaus P. Gudyno restauravimo centro meninių baldų aukščiausios kategorijos restauratorius-ekspertas Alfonsas Gudzevičius, kiti specialistai ir Valdovų rūmų paramos fondo atstovai. Šiai meno vertybei įsigyti skirta per 100,000 Lt rėmėjų suaukotų lėšų.

Po pirminės apžiūros buvo konstatuota, jog tai iš tikro autentiškas, originalus, gerai išlikęs baldas, turintis ypatingą meninę vertę, todėl tiksliai atitinkantis chronologinius, meninio lygio, kilmės, tipologijos ir kitus kriterijus, keliamus įsigyjamos Valdovų rūmų interjerų vertybėms. Atlikus pirminę išpūdingų plastinių ir reljefinių drožinių, ornamentikos, baldų formų stilistinę analizę, galima daryti išvadą, jog tai Prancūzijoje (greičiausiai Liono regione) dirbusių meistrų darbo kredensas, sukurtas XVI a. paskutiniajame ketvirtyje (apie 1580–1590 m.). Gali būti, kad baldas sukurtas su Fontainebleau architektūros ir dailės mokykla susijusių italų ar jų įtakoje dirbusių prancūzų meistrų, kurių kūryboje pastebimi jau ir manieristiniai elementai. Baldas sukurtas neabejotinai pagal žymaus prancūzų architekto ir interjerų bei baldų dizainerio Jacques Adrouet du Cerceau, 1512–1584

piešinius ir graviūras. Šio menininko stiliaus kūriniai buvo labai mėgiami XVI a. pabaigos prabangiausiose Prancūzijos valdovų bei įtakingiausių didikų pilyse ir rūmuose.

XVI a. Lietuvos valdovai ir didikai palaikė aktyvius politinius, kultūrinius ir meninius ryšius ne vien su Vidurio Europa ir Italija, bet intensyviau juos ir su Prancūzija. Kaip žinoma, pirmasis elekcinis Lietuvos ir Lenkijos valdovas po Gediminaičių–Jogailaičių dinastijos pabaigos buvo prancūzų princas, vėlesnis karalius Henrikas III Valua. Šis baldas kaip tik atspindi Henriko Valua epochą, stilistiškai yra artimas tiek Žygimanto Augusto valdymo pabaigos, tiek ir pradiniam Vazų dinastijos valdymo Lietuvoje ir Lenkijoje periodui. Įsigytas kredensas neabejotinai taps viena svarbiausių atkurtų Valdovų rūmų minėtų epochų interjerų puošmenų, atspindinčių to meto stilistines nuostatas ir valdovų meninį skonį.

Kredensas kartu su kitomis rūmų interjerams įsigytais vertybėmis šiuo metu yra saugomi Lietuvos dailės muziejuje, o 2006 m. liepos 6 d. bus pristatyti visuomenei, kai Karaliaus Mindaugo karūnavimo — Valstybės dienos — proga Taikomosios dailės muziejuje bus atnaujinamos Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų radinių ir įsigytų bei dovanotų vertybių parodos.

Valdovų rūmų paramos fondo pranešimas

Prieš keletą metų Londone, Anglijoje, Kensington sole sutikta pora iš Argentinos savo pietietišku nuoširdumu ragino atvykti į Buenos Aires, nes, esą, turistams ekonominiu atžvilgiu patalankiausias laikas — tikras „rojus“!

Jau ir Lietuvoje buvo girdėta apie Argentinos sostinę. Svainis rašytojas Povilas Gaučys, būdamas 29 m. bei dar viengungis, buvo paskirtas konsulu Buenos Aires nuo 1930 m. iki 1935 m. Jis pasižymėjo jaunatviška energija įsteigdamas ten lietuviškas mokyklas bei bažnyčias, taip pat Montevideo, Urugvajaus sostinėje. Porai dienų iki 90 m. amžiaus sukakties, jis viešėdamas Lietuvoje, mirė Kaune ir buvo Rašytojų draugijos labai iškilmingai ten palaidotas.

Rugsėjo 25 d. iš Santiago, Čilės, jų oro linijos lėktuvu per 2 val. 55 min. nusukridome į Argentinos sostinę Buenos Aires („Geri orai“). Ezeiza tarptautiniame oro uoste mus sutiko Argentinos vadovas Hector, aukštas, stambus, truputį į putlumą linkęs, jaunas vaikinai, o jau jo žinojimas, ach — „vaikščiojanti enciklopedija“. Per 30 min. autobusu pradūmėm 21 mylią į miesto centrą, kur mus apgyvendino 6 dienom ir vėl 5 žvaigždučių viešbuty Marriott Plaza.

Viešbutis vadinamas „landmark“ — įžymus pastatas, statytas 1909 m., o iš pagrindų atnaujintas 2003 m., „giminingas“ Plaza viešbutiui New York, buvusiai Donald Trump nuosavybei, jo žmonos Ivanos tvarkomai. Trump jį pardavė, o naujieji savininkai pavers jį parduodamais butais („condominium“). Tai „išsiutino“ niujorkiečius, pamėgusius „Palm Court“ kambaryje kasdieninę popietės „anglišką arbatale“. Iš tikrųjų ji prilgo Drake viešbučio Čikagoje to paties vardo svetainei ir net legendinei Ritz viešbučio Londone, Anglijoje, savo puošnumu, nuostabiomis vaišėmis ir puikia arfos muzika. O Ritz — tam tikras patarnautojas britišku džentelmeniškumu net nuvelka svečiams apsiaustą ir jį pakabina. „Vox populi — vox dei“ savo laimėjo — svetainė pasiliks naujame pertvarkyme.

Vokiečių architektas Alfred Zucker, gerai žinomas dėl savo St. Patrick katedros darbo New York, pastatė Floridos „calle“ — gatvėje vien tik pėstiems, Marriott Plaza, pirmąjį didingą viešbutį, kuriame viešėjo daugiau nei 9 dešimtmečius karališkieji asmenys bei diduomenė. Tame elegantiškame pastate puikiai suderinta tradicija, įtaka bei pranašumas. Įvairių spalvų Italijos grindys, Prancūzijos krištolo sietynai, ir nors dabar visur įtaisyti keltuvai, yra palikti (daug jų) platūs, puošnūs, raudonu kilimu dengti laiptai

PIETŲ AMERIKOS PARYŽIUJE STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Nr. 1

kaip filme „Gone with the Wind“. Lauko vandens baseinas džiugina turistus. O viešbučio Plaza baras yra garsiausias visame mieste. Beveik kiekvienas Argentinos prezidentas ir vyriausybės dirbantys čia ateidavo, o taip pat užsienio garsenybės, kaip Ispanijos karalienė Sofija (Graikijos princesė), Japonijos imperatorius, Luciano Pavarotti, JAV burtininkas David Copperfield bei kiti. Britų stiliaus bare — tikro Brazilijos raudonmedžio baldai, apmušti aksomu, kur svečiai, smokingais apsirengusių padavėjų aptarnaujami, siurbčioja martini ir pučia Kubos cigarų dūmus.

Važinėjant autobusu po miestą, Hector aiškino Argentinos vardo atsiradimą iš lotyniško „Argentum“ — sidabras. O joje dviejų krypčių gatvės vadina „avenidas“, vienos krypties — „calle“, o diagonaliai kertančias — „diagonales“. Europos elegantiškumas ir Pietų Amerikos dvasia gyvuoja sostinėje vienos greta kitos. Įkurta imigrantų palei Rio de la Plata (ispaniškai — sidabras) krantus, Buenos Aires sukūrė savo ta-

būdina save esant daugiau europiečiais, nei pietų amerikiečiais. O pavardžių Argentinoje yra daugiau itališkų bei vokiškų, nei ispaniškų.

Jei Buenos Aires veidas yra europietiškas, jos siela — nepaprastai lotyniška. Tai yra sostinė, tvirtino Hector, kur skaisčiai šviečia saulė, kur žmonės šneka aistringai, kur šeima bei draugystė iki šiol laikoma pirmoje vietoje. Tai didmiestis, kur vietiniai gyventojai išeina laukan atsigaiivinti, buriasi eilėse gatvėse, užpildo kavinių terasas ir vaikštineja po parkus bei aikštes. Sostinė yra priešingumų miestas. Didžiuliai turtai randasi šalia žymaus — dažnai paslėpto — skurdo.

Buenos Aires, nors tikrai upės uostas, tiesiog „verda“ gyva prekybos veikla. Pastatytas erdvioje žolėje lygumoje 80 pėdų virš jūros lygio. Patrauklus bei pažangus miestas savo vidaus architektūra yra ispaniško pavyzdžio su vieno aukšto namais bei terasomis ir vidury gražiais kiemais. O didieji pastatai mena prancūzų renaissance. Kadaiše miestas vadinosi „Aikščių miestas“, nes joms buvo skirta per 1,000 akrų. 18 a. Metropolitana katedra yra pati didžiausia visoje P. Amerikoje ir panaši į Madeleine bažnyčią Paryžiuje.

Kad BA vyrauja prancūziška įtaka yra aki vaizdu ne tik rococo papuošimuose ant viešų pastatų, bet ir turi net savos rūšies Eifel bokštą: tai 230 pėdų aukščio baltas obeliskas (įžymus — „landmark“ vadinamas), kuris atžymi aikštės Plaza de la Republica vidurį.

Bus daugiau.

Plačiausia pasaulio gatvė — 450 pėdų pločio Avenida 9 de Julio — Argentinos sostinėje.

Gamtosaugininkai ragina žmones pasirūpinti paukščiais

Prie Kauno hidroelektrinės žiemojantiems vandens paukščiams žmonės atneša maisto. **Aliaus Koroliovo (ELTA) nuotr.**

Vilnius, sausio 23 d. (ELTA) — Lietuvoje įsivyravęs šaltis yra sunkus išbandymas gyvūnams, todėl gamtosaugininkai gyventojų prašo pasirūpinti maisto paukščiams bei žvėrimis.

Pasak Aplinkos ministerijos Biologinės įvairovės skyriaus vedėjo Selemono Paltanavičiaus, daugelį gyvūnų savotiškai apgavo šią žiemą ilgai vyravę palyginti švelnūs orai — žiemavietės neišskrido kai kurie vandens paukščiai, saugių vietų ne-

susirado kurpakos.

Gamtosaugininkai kviečia žmones padėti gyvūnams per didžiuosius šalčius. Jeigu paukščiai įprastose vietose buvo lesinti, o gyvūnai maitinti, būtina ir toliau pasirūpinti jiems maisto. Geriausias lesalas zylėms, bukučiams, geniams ir žaliukėms yra saulėgrąžos, taip pat riebalų ir kruopų, batono, įvairių sėklų mišinys. Vandens paukščius reikia lesinti grūdais, jų atliekomis, pilant maistą prie pat vandens.

JAV planuoja plačiau atverti duris

Atkelta iš 1 psl.

atitinkamas procesas ir dirbama kartu su JAV verslo rūmais, taip pat ir Lietuvoje, siekiant paspartinti verslo vizų išdavimą sąžiningiems verslo keliautojams.

Skatindami studentus ir mokslininkus studijuoti ir užsiimti mokslo tyrimais JAV, Teritorinio saugumo ir Valstybės departamentai pailgins užsienio studentų buvimą JAV laiką studijų vizose, kad studentai galėtų atvykti į šalį anksčiau nei prasidės akademinės studijos. Studentų vizos leis būti JAV iki 120 dienų (vietoje 90-ies pagal dabar galiojančius reikalavimus) ir leis atvykti prieš 45 dienas iki studijų pradžios (palyginti su dabar galiojančiu 30-ies dienų reikalavimu).

Anot pranešimo, JAV dirbs kartu su Lietuva pagal Vizų atidėjimo programos „kelio gairių“ planą. Šios

gairės padės Lietuvai pasiekti teisinius reikalavimus, keliamus šalims, dalyvaujantioms Vizų atidėjimo programoje. JAV ambasada ir toliau dirba kartu su Lietuvos vyriausybe pagal Vizų atidėjimo programos „kelio gairių“ planą.

Vizų atidėjimo programa suteikia teisę valstybių-programos narių piliečiams panaikinti vizų reikalavimą turistinėms ir verslo kelionėms. JAV ambasados pranešimu, Lietuva jau atitinka kai kurias keliamas sąlygas ir išlieka lydere dokumentų saugumo ir biometrinių pasų srityje. Lietuvos piliečiai taip pat atlieka šio plano dalį — jie turėtų teisingai naudotis jau išduotomis JAV vizomis. JAV ambasada dirba su Lietuvos piliečiais ir vyriausybe ir siekia pagreitinti Lietuvos galimybes atitikti Vizų atidėjimo programos reikalavimus.

Sportas

* **Vėl plaukimo pasaulio taurės varžybų prizininku tapo Vytautas Janušaitis.** Savaitės pradžioje dvylikos metų Svedijoje, Vytautas Janušaitis sekmdienį Berlyne (Vokietija) pasibaigusiame penktajame pasaulio taurės etape užėmė trečią vietą 200 m kompleksinio plaukimo distancijoje. Jis nuotolį įveikė per 1 minutę 57.70 sekundės ir vos 0.02 sek. nusileido antrą vietą užėmusiam lenkui Lukasz Wojt. Šios rungties nugalėtoju tapo japonas Hidemasa Sano (1:56.22).

* **Los Angeles (JAV) baigėsi trečiasis pasaulio dviračių treko taurės etapas.** Dvyliką vietą užėmė Simona Krupeckaitė. Lietuvos dviratininkė pradžioje laimėjo pirmojo etapo antrąjį kvalifikacinį važiavimą, o antrajame etape savo važiavime buvo penkta ir pateko tik į finalą dėl 7-12 vietų, kur liko pa-

skutinė.

* **Dvidešimt aštuntąją pergalę 49-osiose NHL reguliariojo sezono rungtynėse ir trečiąją iš eilės iškovojo antrą vietą Rytų konferencijos Atlanto pogrupyje užimanči New York „Rangers“ komanda su Dariumi Kasparaičiu.** „Rangers“ ledo ritulininkai namuose 3:1 įveikė trečią vietą pogrupyje užimančią New Jersey „Devils“ komandą. Lietuvis aikštėje praleido vos dvi minutes, per kurias spėjo blokuoti varžovo metimą ir uždirbti 15 baudos minučių.

* **Sekmdienį NBA reguliariojo sezono rungtynėse 27 metų Kobe Bryant pelnė 81 tašką, o Los Angeles „Lakers“ komanda namuose 122:104 nugalėjo Toronto „Raptors“ komandą.** Ankstesnis K. Bryant rezultatyvumo rekordas per NBA rungtynes — 62 taškai.

Jaunieji medikai dingsta kaip į vandenį

Atkelta iš 1 psl.

pavadojoja Ramunė Paliokaitė pokalbį pradėjo ironišku pareiškimu, kad visą jos darbo laiką ligoninė ieško gydytojų.

„Dirbu 20 metų Panevėžio ligoninėje — tiek laiko ieškome darbuotojų. Pavyzdžiui, trūksta vaikų psichiatro. Dirba dvi pensinio amžiaus gydytojos. Kiek dirbu, tiek ir kalbame, kad būtų gerai, jeigu ateitų naujas vaikų psichiatras. Vienu metu aktyviai ieškojome, tuo metu Vilniaus universitetą baigė grupė vaikų psichiatrų — 11 žmonių. Iš jų dabar tik vienas dirba Vilniuje Vaiko raidos centro direktoriumi. Visi kiti išėjo dirbti į farmacinės kompanijas. Nė vienas nenuvažiavo į Lietuvos miestelį“, — teigė R. Paliokaitė.

Ji pasakojo, kad kasmet visos gydymo įstaigos SAM pateikia, kokių specialybių medikų trūksta. „Medicinos studentai turėtų atiduoti valstybei skolą“, — užsiminė R. Paliokaitė. Jos nuomone, studentai galėtų pasirašyti su valstybe sutartį ir atidirbti už nemokamas studijas.

Kauno medicinos universiteto rektorius profesorius Remigijus Žaliūnas pažymėjo, kad gydytojų stygius — ne tik Lietuvos, bet ir kitų Europos valstybių problema. Jo teigimu, dabar, kai sienos atidarytos, vieni geriausių šalies medikų turi daug galimybių dirbti bet kurioje Europos valstybėje.

„Turtinės šalys sveikatos priežiūrai skiria daugiau investicijų, todėl Lietuvos specialistai išvyksta svetur. Užsienyje jiems sudaromos geresnės savirealizacijos sąlygos“, — aiškino profesorius.

Pasak jo, mūsų jaunieji medikai daugiausia profesinių galimybių turi tik universitetinėse ligoninėse.

„Skirtumai, lyginant Lietuvos rajoninę gydymo įstaigą su Prancūzijos, gana nemaži. Jaunam žmogui reikia pradėti gyventi, įgyti pacientų pripažinimą, o tam kartais prireikia dešimtmečio, jau nekalbant, kad ir studijos trunka 10-12 metų. Jas baigus žinių pakanka, bet jeigu jaunas gydytojas patenka ne į universitetinę, o į rajoninę aplinką, kai kuriuos įgūdžius jis gali ir prarasti“, — dėstė R. Žaliūnas.

SAM specialistas J. Bartlingas ir profesorius R. Žaliūnas tvirtino, esą šiuo metu nerealu, kad studentai pasirašytų sutartis su valstybe ir po studijų bent kurį laiką dirbtų tėvynėje.

„Tokią nuostatą būtų sudėtinga įteisinti. Europos direktyvos neleistų to daryti, nes būtų pažeidžiamos žmogaus teisės. Juolab jog kai kuriose ES šalyse jau įteisintas laisvas darbuotojų judėjimas“, — sakė rektorius. Jo teigimu, parengti gydytoją valstybei atsieina apie 300,000 litų.

R. Žaliūno įsitikinimu, norint išlaikyti medikus Lietuvoje būtina didinti investicijas į sveikatos priežiūros sistemą, gerinti gydytojų darbo sąlygas ir kelti atlyginimą.

„Reikėtų įvertinti lietuvių prisirišimą prie gimtosios žemės ir nebūtinai siekti, kad algos būtų tokios kaip Jungtinėje Karalystėje ar Prancūzijoje. Tačiau priartinus jas prie vakarietiško jauni gydytojai liktų Lietuvoje. Dabar tie skirtumai matuojami kartais“, — kalbėjo R. Žaliūnas.

Psichikos sveikatos priežiūros sistema — neefektyvi

Vilnius, sausio 23 d. (BNS) — Į žmonių izoliaciją psichiatrinėse ligoninėse bei globos pensionatuose sutelkta Lietuvos psichikos sveikatos priežiūros sistema neefektyvi, nes sudaro sąlygas žmonių teisių pažeidimams, teigia nevyriausybinkai.

Spaudos konferencijoje pirmadienį Žmogaus teisių stebėjimo instituto (ŽTSI) direktorius Henrikas Mickevičius pabrėžė, jog veikiant dabartinei psichikos sveikatos priežiūros sistemai nepažeisti žmonių teisių neįmanoma.

„Matome daug problemų. Pavyzdžiui, labai lengvai galima pripažinti žmogų neveiksniu, atimti jo pilietines teises“, — teigė H. Mickevičius.

Žmogaus teisių stebėjimo instituto valdybos pirmininkas Kęstutis Čilinskas taip pat pritarė, jog žmonių pripažinimo neveiksniais procedūra palieka terpsį piktnaudžiavimo atvejams, todėl šiuo metu, kaip ir sovietmečiu, psichiatrų galima panaudoti žmonių persekiojimui. Teisininkas minėjo pavyzdžių, kaip neveiksniais žmonės būdavo pripažinti giminaičių prašymu ar užsitraukę įtakingo politiko nemalonę.

„Pripažinimas neveiksniu — pilietinis nužudymas: nieko negali daryti, turtas atimamas. Ši tvarka turi būti detalai įstatymais reglamentuota. Tačiau būna, kad tas pripažinimas neveiksniu vyksta labai lengvai, nedalyvauja net advokatas, o ekspertizė ne visada būna objektyvi“, — apgailestavo K. Čilinskas.

Žmonių teisių gynėjai pabrėžė,

jog Vakarų Europos valstybėse psichikos sveikatos sutrikimų turinčių pacientų socialinė atskirtis mažinama, skatinant jų savarankiškumą, mėginant integruoti juos į visuomenę. Tuo tarpu Lietuvos stacionarių psichikos sveikatos priežiūros ir globos institucijų sistema neefektyvi tiek ekonomiškai, tiek gydymo aspektu, nes sąlygoja pacientų teisių pažeidimus, jų socialinę atskirtį ir nesugebėjimą reintegruoti į visuomenę.

„Po gydymo žmogus atitrūksta nuo gyvenimo ir jam reikalinga psichosocialinė rehabilitacija — reikia padėti jam atgauti darbinį įgūdį, susirasti darbą, būstą. Užsienio šalyse tai pripažįstama, o Lietuvoje orientuojamasi tik į gydymą. Toks kelias lemia žmogaus teisių pažeidimus, nes žmogus negali gauti visų pagalbos priemonių ir jis nepripažįstamas. Tuomet belieka vienas kelias — į psichoneurologinį internatą, jei nėra geranoriškų giminaičių. Taigi šiuo metu vyksta ne žmonių integracija, bet izoliavimas“, — pabrėžė nevyriausybinių organizacijų „Globali iniciatyva psichiatrijoje“ direktorius Vytautas Blažys.

Specialistai rekomenduoja diegti specializuotas bendruomenines paslaugas, prieinamas visą parą ir užtikrinančias žmonių, kenčiančių nuo rimtų psichikos sutrikimų, priežiūrą. Tokias paslaugas siūloma diegti ten, kur žmonės gyvena ir dirba. Tuomet daugumą psichikos sutrikimų turinčių ligonių nereikėtų uždaryti į izoliuotas institucijas.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

Kanada linksta rinktis naują konservatorių valdžią

Vancouver, sausio 23 d. („Reuters“/BNS) — Kanados rinkėjai, kurie, atrodo, jau pavargo nuo visą dešimtmetį trukusios liberalų valdžios, pirmadienio rinkimuose gali atiduoti ribotą valdžios mandatą konservatoriams.

Situacija labai panaši į 2004 metų rinkimus, kai po atkaklios kovos liberalų ministrui pirmininkui Paul Martin pavyko laimėti ir suformuoti mažumos vyriausybę. Tačiau šį kartą konservatorių vadovas Stephen Harper, kaip rodo nuomonių apklausos, gali kliautis kur kas didesne — 12 procentinių punktų, persvara.

P. Martin vyriausybė lapkričio mėnesį žlugo dėl rėmimo projektų finansavimo skandalo, kai paaiškėjo, kad 100 mln. Kanados dolerių (250 mln. litų) vyriausybės lėšų, skirtų agitavimo ir rėmimo programoms, buvo pervesti Liberalų partijai draugiškomis bendrovėms už nedidelės apimtys darbus ar išvis už nieką.

Tačiau S. Harper per rinkimų kampaniją daugiausiai dėmesio skyrė ne korupcijos problemoms, o konkrečioms politikos uždaviniais. Tai jam leido išsklaidyti kai kurių rinkėjų abejones, lydėjusias jį nuo 2004-ųjų.

„Kone nuo pat pirmosios dienos pajutau, kad mes darome, tai ką ir norėjome daryti, — skleidžiamė savo žinią, ir mane nuo pat pradžios stebino, kad to nedaro liberalai“, — pasakutinę kampanijos dieną, sekmadienį, sakė S. Harper savo lėktuve, kuriuo skrido į Britų Kolumbiją.

P. Martin iki pat galo tvirtino, jog yra pajėgus kovoti, primindamas, jog 2004 metais jam pavyko atsistiepti ir laimėti mažumos mandatą, nors tada jo atsilikimas nuomonės apklausose buvo gerokai mažesnis nei šį kartą.

„Rinkimų rezultatai dar nėra nuspręsti, — sakė P. Martin. — Vis dar yra daug neapsisprendusių rinkėjų... mes šiuos rinkimus laimėsime“.

Manoma, kad nemažai vietų parlamente turėtų laimėti ir kitos dvi partijos — separatistinis Quebec susivienijimas bei kairės pakraipos Naujoji demokratine partija, tad mažai tikėtina, kad konservatoriai ar liberalai vieni patys šiuose rinkimuose pajėgs užsitikrinti daugumos mandatą.

S. Harper per rinkimų kampaniją stengėsi patraukti eilinius kanadiečius. Jis prašė paramos korupcijai vyriausybėje išgyvendinti, nacionaliniams mokesčiams ir nusikaltamumui sumažinti.

P. Martin kampanijos metu dažniausiai pabrėždavo savo pasiekimus, ypač ekonomikos padėtį, subalansuotą biudžetą bei prekybą. Vieną dieną jis pareiškė, kad, jo manymu, esama padėtis yra visai gera.

Tačiau aštuonių savaitių kampanijos viduryje jo vertinimams pradėjus mažėti, jis vis daugiau laiko skyrė S. Harper kritikai, teigdamas, jog jis paliks silpnuosius be dėmesio, leis JAV lemti Kanados užsienio politiką bei apribos abortus.

A. Ruutel: pašaliniai asmenys valstybės paslapčių nematė

Talinas, sausio 23 d. (BNS) — Valstybės svarbos dokumentai nepateko į akis pašaliniams asmenims, kurie linksminosi Estijos prezidento rezidencijoje, pakviesti valstybės vadovo vaikų į vakarelių — tai prezidentas Arnold Ruutel su žmona Ingrida pareiškė sekmadienio vakarą, kreipdamiesi į visuomenę.

Prezidento ir jo žmonos kreipimėsi pažymima, kad besilinksminantys jaunuoliai negalėjo įeiti į kanceliarijos darbuotojų kabinetų, nes pasibaigus darbo dienai jie užrakinami, ir visi raktai paliekami saugoti policininkui.

Prezidentas ir jo žmona patikino, kad valstybės vadovo rezidencijos įeinamosiose duryse niekada nebuvo kodinio užrakto. Nepasitvirtino ir teigimai, neva besilinksminantys jaunuoliai išniekino valstybinę vėliavą ant rūmų stogo ar linksminosi Valstybės tarybos salėje.

Arnold ir Ingrida Ruutel patvirtino, kad jų nuomone, visiškai pagrįstas sprendimas surengti įvykių valstybės vadovo rezidencijoje oficialų tyrimą.

„Mes tikimės, kad tyrimas padės išaiškinti, kas iš tikrųjų įvyko ir kaip veikė saugumo užtikrinimo prezidento kanceliarijoje režimas. Nderėtų, kol tyrimas nebaigtas, daryti

kokias nors išvadas ar vertinimus“, — pabrėžė prezidentas su žmona.

Pasak jų, nufotografuoti nuotraukose ir parodyti Estijos televizijos laidoje vakareliai vyko 2005 metų spalį.

„Iki tol pas mūsų anūkes į svečius atėdavo jų bendraklasiai ir draugai bendraamžiai, bet tai buvo paprasti jaunimo susitikimai, kuriuose nevyko nieko peiktina. Mes visada leidome savo anūkėms pasikviesti bendraklasių ir draugų, ir niekada nebuvo dėl to problemų“, — patikino A. ir I. Ruutel.

Pasak jų, deja, kai kuriais atvejais nedideli nepilnamečių susitikimai peraugo į jaunimo šventes, kurių eigos mergaitės jau nebegalėjo kontroliuoti.

„Kaip mes dabar sužinojome, du kartus šventėse buvo ir suaugusių jaunuolių. Jauniausios iš jų buvo mūsų anūkės ir viena jų bendraklasė. Šiandien mes žinome, kad jos išsigando šių nekontroliuojamų švenčių ir daugiau jų neberengė“, — pridūrė savo pareiškime pirmoji pora.

Pasak A. ir I. Ruutel, apie tai, kuo virto jų anūkių vakareliai spalį, jie sužinojo tik sausio 12 dieną, kai laidos „Liudininkas“ vedėjas susisiekė su prezidento patarėju viešiesiems ryšiams.

EUROPA

BRIUSELIS

Europos Sąjungos (ES) plėtros komisaras Olli Rehn pasveikino Turkijos teismo sprendimą panaikinti kriminalinius kaltinimus garsiam rašytojui Orhan Pamuk, kuriam byla buvo iškelta dėl Turkijos identiteto įžeidimo. „Akivaizdu, kad tai — geros naujienos O. Pamuk, bet tai taip pat yra geros naujienos žodžio laisvei Turkijoje“, — sakoma O. Rehn pareiškime. Turkijai patraukus O. Pamuk į teismą, buvo keliami klausimai dėl žodžio laisvės Turkijoje ir Turkijos siekio įstoti į ES. O. Pamuk buvo apkaltintas pagal 301-ąją naujojo baudžiamojo kodekso straipsnį, kuriuo draudžiama įžeidinėti Turkijos identitetą. Tačiau Istanbul teismas nutraukė O. Pamuk iškeltą bylą, „nes ją nagrinėti nėra reikalo“, — sakė rašytojo advokatas.

JAV

ČIKAGA

JAV bankroto teismas patvirtino JAV oro milžinę „United Airlines“ planą, pagal kurį vasario 1 dieną bus užbaigta daugiau kaip prieš trejus metus pradėta bankroto procedūra. „Priėjome prie ilgo proceso pabaigos“, — pareiškė JAV bankroto teismo teisėjas Eugene Wedoff, patvirtinęs oro bendrovę valdančios korporacijos UAL parengtą planą. Žinoma, bus patenkinti ne visi — pavyzdžiui, UAL akcijų turėtojai, taip pat darbuotojai, kurių dalis neteko darbo. „United Airlines“ bankrotą paskelbė 2002 metų gruodį, neatlaikiusi veiklos kaštų padidėjimo, naftos kainų šuolio, aršios konkurencijos su pigių skrydžių bendrovės ir keleivių skaičiaus sumažėjimo po 2001 metų rugsėjo 11-osios teroristų išpuolių.

WASHINGTON, DC

JAV profsąjungų narių skaičius praėjusiais metais padidėjo maždaug 200,000 žmonių, tačiau, kaip ir

metais anksčiau, sudarė tik 12,5 proc. visos šalies darbo jėgos. Darbo departamento darbo statistikos biuro (BLS) duomenimis, praėjusiais metais profsąjungos turėjo 15,7 mln. narių. Bendra šalies darbo jėga taip pat padidėjo, todėl procentinė narių dalis bendroje darbo jėgos struktūroje nepakito. 1983 metais profsąjungos nariai sudarė 20,1 proc. visos darbo jėgos. Praėjusiais metais valstybės sektoriuje profsąjungoms priklausė 36,5 proc. darbuotojų, o privačiame sektoriuje — tik 7,8 procento.

ISTAMBUL

Turkijos prokurorai nustatė, kad Mohammed Ali Agca, kuris 1981-aisiais bandė nužudyti popiežių Joną Paulių II, iš kalėjimo bus paleistas 2010 metų sausio 18 dieną. Anksčiau šį mėnesį 48 metų M. A. Agca paleidus iš kalėjimo, Turkijoje kilo protestų banga. Praėjusį penktadienį Turkijos Aukščiausiasis Teismas nurodė M. A. Agca grįžti į kalėjimą ir pareiškė, kad jam dar per anksti išeiti į laisvę.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos federalinė saugumo tarnyba (FST) teigia, kad keturi britų žvalgybininkai dirbo prisidengę Didžiosios Britanijos ambasada Maskvoje ir kad britų žvalgybos atstovs finansavo kai kurias šalies nevyriausybinės organizacijas. „Svarbiausia — kad mes sučiupome juos už rankos palaikant ryšius su agentu ir finansuojant nevyriausybinės organizacijas“, — pareiškė FST viešųjų ryšių centro viršininkas Sergej Ignatčenko.

P. AMERIKA

LISABONA

Portugalijos prezidento rinkimus laimėjo centro dešiniųjų kandidatas Anibal Cavaco Silva, kurio pergalė buvo skaudus smūgis valdančiajai Socialistų partijai, patiriančiai spaudimą dėl ekonomikos sąstingio. Suskaičiavusi beveik visus balsus rinkimų komisija paskelbė, kad už buvusį premjerą A. Cavaco Silva, kuris žadėjo spręsti šalies ekonomines problemas, balsavo 50,59 proc. rinkėjų.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Air Freight	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Trucking	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

NAUJI AUGALAI NAMUOSE

Sausio mėnesį jau pasitaiko daugiau šviesesnių, saulėtų dienų — saulė pamažu (labai pamažu) pradeda grįžti. Diena iš dienos artėja pavasaris. Bet dar ne dabar, dar reikia išgyventi visą sausį, vasarį, gerą dalį kovo, kol pagaliau galėsime dėmesį nuo kambarinių augalų nukreipti į lauke augančius.

Bet žmogų, mėgstantį augalus, su kiekviena šviesesne diena pradeda graužti „nerimo kirminėlis“: apžiūrinėjame savo kambarinius augalus ir jaučiame kažkokį nepasitenkinimą — jie tarytum nusibodę, darytum ne taip patrauklūs, kokie anksčiau buvo, o šventėms pirkti ar gauti augalai tikrai jau skurdžiai atrodo.

Ką daryti?

Patikimiausias vaistas prieš „vidurinio nerimą“ yra išgyti naujų augalų. Nepaisant, kokių ir kiek, svarbu, kad turėtume kažką naują.

Neseniai vienoje maisto parduotuvėje akis patraukė ryškių spalvų žiedai: mėlyni, geltoni, rausvi, balti ir keliaspalviai, besišypsantys savo geltonais vidurėliais iš žalių, plačių lapų vainikėlio. Tai primulės, dar kitaip lietuviškai vadinamos šv. Petro rakteliais, angl. — „primrose“, lot. *Primula acaulis* (arba *Primula vulgaris*).

Apie šiuos augalėlius esu rašęs anksčiau, tad šį kartą tik trumpai paminėsiu.

Jeigu ant jų lapų ar žiedų nepilsite šalto vandens (laistyti reikia iš apačios), vazonėlį pastatysite ant saulėtos palangės, primulės žydės kelias savaites. Kai peržydės, neišmeskite — orui atšilus, jas galima persodinti į darželį. Primulės nelepios, net išaugintos ir pražydintos šiltadarčiuose. Joms suteikus palankias sąlygas, žydės pavasarį (dažnai dar ir rudenį) lauke, išliks ir per šalčius žiemą, net uždengti nereikės (primulės yra daugiamečiai augalai). Svarbiausia — šiuo metų laiku kambariye linksmai, ryškiai žydintis augaliukas maloniai nuteikia, prasklaido vidurinio rūškanas nuotaikas.

Išsiauginkite patys

Valgome įvairius vaisius ir išmetame jų sėklas, bet iš daugelio galima išsiauginti gražius kambarinius augalus.

Tarp tokių yra citrinos, apelsinai, „limes“, greipfrutai ir kiti citrininiai vaisiai. Žinoma, negalime tikėtis, kad iš sėklos išaugs „medis“ ir ves vaisius, tačiau turėsime įdomų, žaliapapį augalą, kuris — svarbiausia — nieko nekainavo, tik truputį pastangų įberti sėklas į drėgną žemę vazonėlyje.

Parinkite „storas“ sėklas, pačias didžiausias ir gražiausias atrodančias. Žemė vazonėlyje turi būti drėgna, bet ne per daug šlapia, nepažliugusi. Sėklos nereikia užkasti storu sluoksniu, pakanka užberti tiek žemės, kiek maždaug sėkla turi storio. Verta vazonėlį apvožti stik-

lainiu, kad per greitai neišgaruotų drėgmė. Reikia taip pat turėti kantorybės, nes ne visos sėklos greitai sudygsta.

Beje, projektai iš sėklų išsiauginti kambarinių augalų labai tinkami vaikams — tai geras būdas juos sudominti auginimu ir apskritai augmenija.

Avokada

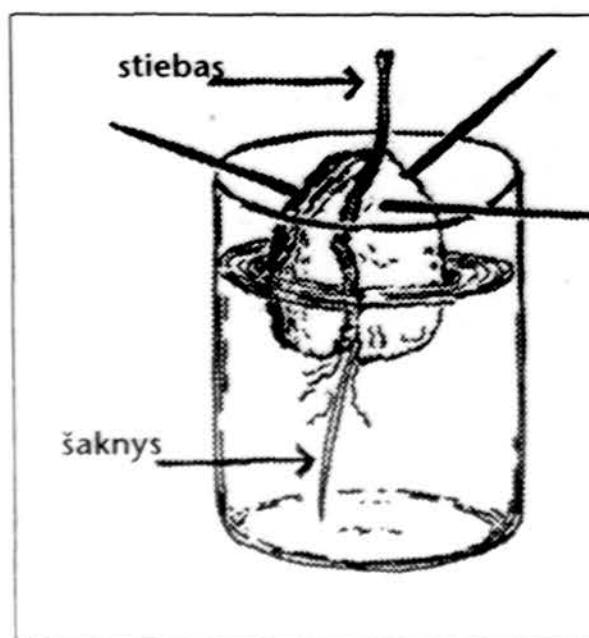
Labai dėkinga „sėkla“ auginti kambariye yra avokada (angl. „avocado“). Neišmeskite tos sėklos, kai kitą kartą valgysite avokadą ar pavartosite kuriam patiekalui.

Išsiauginti avokadą — gražų kambarinį augalą, tamsiai žaliais, apvaliais lapais — yra nesunku. Jis per ilgesnį laiką gali išaugti į visai nemažą medelį. Bet pirmiausia — ką daryti su sėkla?

Vartojamas dvigubas būdas: pamerkiant dalį sėklos į vandenį arba įkišant į žemę. Mano nuomone, lengviausia ir patogiausia pamerkti į vandenį.

Kai avokada yra išnokus ir tinkama vartoti, atsargiai ją perpjaukite išilgai per pusę, nepažeidžiant peiliu sėklos. Jeigu ruošiatės sudaigyti sėklą, visų pirma reikia ją gerai nuplauti šiltu vandeniu, kad gliti odelė nuo paviršiaus pranyktų. Tuomet į sėklą, maždaug trečdalią aukščio nuo smaigalio, įsmeigti 4–6 medinius dantų krapštukus. Į plačiagerklį stiklainį reikia įpilti drungno vandens, sėklą įstatyti į stiklainį taip, kad jos smaigalys liktų viršuje, drūtgalis vandenyje, o dantų krapštukai sulauktyti, kad sėkla neįkristų į vandenį. Iš smaigalio ilgainiui išaugs stiebas ir lapai, o iš drūtgalio — šaknys. Bet visų pirma sėklą su stiklainiu reikia padėti tamsioje, šiltoje vietoje, pvz., virtuvės spintelėje arba rūbinėje. Laikymas tamsioje priverčia sėklą išleisti šaknis, neišleidžiant stiebo. Nepamirškite vandens pakeisti bent sykį per savaitę arba pripildyti stiklainį, kad avokados sėklos apačia visuomet būtų vandenyje. Kartais pasitaiko, kad sėkla (ypač neprinokusio vaisiaus) nėra daigi ir ji pradeda vandenyje pūti. Tuomet reikia ją išmesti ir mėginti pasodinti kitą.

Šaknys pradės dygti po maždaug savaitės (kartais ilgiau). Kai šaknelės išsivystys, iš smaigalio pradės lįsti stiebelis su vienu ar dviem žaliais pumpurais. Stiebui išaugus iki 7–8 colių ilgio, labai svarbu pusę jo nukirpti aštriomis žirk-

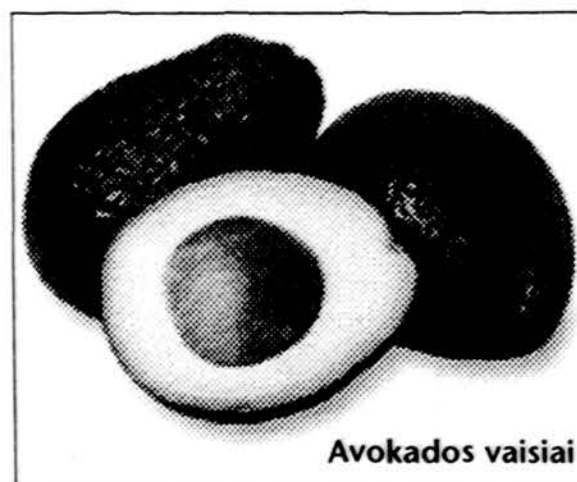

Avokados medelis

lėmis arba nupjauti peiliu. Tai padeda dar labiau sustiprėti šaknims. Kadangi avokada yra medis, šaknys jam labai svarbios. Antra vertus, juk norime, kad mūsų augalas būtų gražus, tankia viršūne, ne išbėgusiu į aukštį laibu stiebu su 4–5 lapais pačiame viršuje. Tokią avokadą tegalima išauginti, dažnai pagrindinio stiebo viršūnę nukerpant ir priverčiant augalą šakotis.

Kai pirmą kartą nukirpsite avokados stiebą, stiklainį reikia vėl padėti į tamsią vietą, kad šaknys sutankėtų ir sustiprėtų. Po vienos ar dviejų savaičių šaknys jau bus sustiprėjusios ir naujas stiebas pradės augti. Tuomet laikas avokadą pasodinti į žemę.

Avokadoms reikia daug šviesos ir nemažai vandens. Taip pat reikia dažnai lapus apipurkšti vandeniu, kad neatsirastų kenkėjų. Vasarą savo augalą galite laikyti lauke, bet saugokite nuo sausros ir šalno. Tik nepamirškite dažnai nuskabyti šakelių viršūnes, vos tik pradeda lįsti nauji lapai — tai priverčia augalą šakotis. Tačiau turite perspėti: nors ir kaip stropiai prižiūrėsite savo avokadą, nors ir dažnai tręšite, laistysite, saugosite nuo kenkėjų ir leisite jai vasaroti lauke, augalas ir liks kambariniu — t.y. bergždziu, niekuomet nežydės ir neves vaisių. Jeigu norite valgyti avokadas, turėsite jų ieškoti parduotuvėse...

Avokados vaisiai

Augalai parduotuvėje

Jeigu ruošiatės pirkti naują kambarinį augalą, reikia tam tikro atsargumo. Daugelį patraukia gražiai žvilgantys augalų lapai, tačiau jie žvilga tik dėl to, kad yra nupurkšti tam tikru skystu vašku. Po jo sluoksniu augalas galbūt yra nuskurdes, nepatrauklus.

Pasirinkite augalą, kuris turi daug lapų ir šakelių, o šakelių galuose matyti besikalantys nauji ūgliai. Jeigu augalas žydintis, pvz., begonijos, sanpaulijos, pelargonijos, gloksinijos ar kuris kitas, pasirinkite turintį daug neatsidariusių pumpurų, ypač jei jie vos užsimezge, maži.

Parsinešus naują augalą namo, verta jį kuriam laikui izoliuoti nuo kitų, jau kambariuose auginamų, augalų. Ne visuomet parduotuvėje spėjame pamatyti, ar naujasis augalas neturi kokių parazitų. Jo laikinas atskyrimas padės apsaugoti jau turimus kambarinius augalus. Tačiau įdomu, kad augalai „mėgsta kompaniją“ ir daug geriau auga, kai nėra atskirti vieni nuo kitų, bet sugrupuojami kartu. Kai bandomasis laikotarpis praeina, naująjį augalą įjunkite į turimų augalų draugystę.

Reikia taip pat atsiminti, kad parduotuvėje ar šiltadarčiuje augalas turi daug palankesnes sąlygas, kaip eiliniame bute, tad turėkite kantrybės, jeigu pamatysite, kad naujasis augalas pradžioje atrodo lyg „nusiiminęs“, kiek suvargęs. Kai prisitaisys prie naujų sąlygų, vėl pradės tarpti.

Jeigu augalą perkate pas daržininką arba augalų parduotuvėje, apie jo auginimo sąlygas galima daug sužinoti iš savininko bei parduotuvės. Pasinaudokite šiomis paslaugomis, ypač jei perkate visai naujos rūšies, dar niekad neaugintą, augalą. Perkant gėlę, pavyzdžiui, maisto ar kitokios paskirties parduotuvėje, nėra ko paklausti apie jos augimo sąlygas, priežiūrą ir kt. Tuomet patikrinkite, ar vazonėlyje prie augalo nėra įsmeigtos gairės su nuorodomis apie pagrindinę augalo priežiūrą. Jei tokių nuorodų nėra, reikės pasinaudoti sveika savo nuovoka ir patyrimu.

SKELBIMAI

SIŪLO DARBĄ

O'HARE CLEANING AIRCRAFTS
\$8.00/8.50 ON START
PERMANENT JOB FOR LEGAL
ONLY. WITHOUT ENGLISH O.K.
CALL SVETLANA (630) 286-7395

Skelbimų skyriaus

tel. 1-773-585-9500

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

GINČAS DĖL 1418 M. ŽEMĖLAPIO

Žymus kinų teisininkas ir kolekcionierius šią savaitę atrado seną žemėlapi, kuris, jo ir jo kelių šalininkų įsitikinimu, gali sugriauti vieną pagrindinių Vakarų civilizacijos doktrinų, teigiančių, kad europiečiai pirmieji apiplaukė aplink pasaulį ir atrado Ameriką, praneša „International Herald Tribune“.

Beijing teisininkų bendrovės partneris ir istorijos mylėtojas Liu Gang 2001 m. įsigijo žemėlapi Šanchajaus knygyne už 500 dolerių ir teigia, tik palaipsniui supratęs jo vertę.

Teisininkas tvirtina konsultavęs su šios srities mokslininkais ir pats atlikęs didelį tyrimą, prieš nusprendamas paskelbti savo atradimus plačiai visuomenei.

1763 m. nupieštame kinų žemėlapyje (tačiau tvirtinama, kad tai senovinio žemėlapy, datuojamo 1418 m. reprodukcija) pavaizduotas gaublio pavidalo pasaulis su visais didžiaisiais žemynais, kurie perteikti tokiu tikslumu, kokio Europos žemėlapiai neturėjo dar mažiausiai pusantro amžiaus — kol C. Columbus, V. Da Gama, F. Magelan, B. Diasa ir kiti keliautojai užbaigė savo žymiuosius tyrinėjimus.

Jei šį žemėlapi iš tiesų reikėtų datuoti 1418 m., jis atskleidžia gana tiksliai žinias apie pasaulio ilgumas, platumas ir pagrindinius žemynų kontūrus, įskaitant faktą, kad Žemė apvali. L. Gang įsitikinimu, šių žinių šaltinis galėjo būti ne Europos atradimai, o būtent Zheng He kelionės. „Pagrindinį klausimą sudaro ne pats žemėlapis, o jame slypinti informacija, potencialiai galinti pakeisti istoriją“, — teigė teisininkas spaudos konferencijoje.

Problemos objektas — septynios Zheng He kelionės Ramiajame ir Indijos vandenyne nuo 1405 iki 1432 m. įrašai rodo, kad jis apkelia pietryčių Aziją, Indiją, Persijos įlanką ir rytinį Afrikos krantą, naudodamasis

tokia navigacijos technika ir laivais, kurie buvo gerokai pranokę savo laikmetį. Bet maža mokslininkų ir mėgėjų grupelė, vadovaujama Gavin Menzies, buvusio britų laivyno povandeninio laivo kapitono, tikina, kad Zheng He nuvyko gerokai toliau negu mano kinų ir Vakarų mokslininkai.

G. Menzies įsitikinimu, Zheng He nuvyko į Ameriką 1421 m., 71 metais anksčiau negu Columbus, — jo 2002 m. išleistoje knygoje „1421: The Year China Discovered America“ pateikta daug, tačiau plačiai ginčijamų įrodymų, kad Zheng He dar 1421 m. buvo pasiekęs rytinį dabartinių JAV krantą ir galėjo įkurti kelias kolonijas Pietų Amerikoje.

G. Menzies pasveikino L. Gang atradimus, kaip savo teorijos teisingumo įrodymą, ir jie suvienijo pastangas žemėlapyje autentiškumui įrodyti. Tačiau šis žemėlapis sulaukė šaltos kelių mokslininkų reakcijos, iš kurios panašu, kad skeptikų neitkins naujiena, jog kinų jūreiviai pirmieji apiplaukė aplink pasaulį.

Gong Yingyan, Dzedziango universiteto istorikas ir vienas iškiliausių žemėlapių ekspertų, teigia, kad žemėlapyje per daug anachronizmo, kad jį būtų galima datuoti XV a. Pavyzdžiui, kinų kartografas nenaudojo tokios projekcijos technikos, kuri matoma L. Gang žemėlapyje, kurį galima pavadinti trijų matmenų gaublio plokštumoje. Europiečiai kinus su šia technika supažindino gerokai vėliau.

Be to, kinų kalba įrašytose pastabose apie įvairių tautų savybes, kultūras ir religijas vartojami žodžiai, kurie XV a. pradžios skaitytojui būtų buvę nežinomi, teigė G. Yingyan. Mokslininkas pavyzdžiu pateikė „Vakarų Dievo“ terminą, kuris nebuvo vartojamas kinų kalboje iki jėzuitų atvykimo į Kiniją XVI a.

BNS

MUZIKOS MAŠINA NUSPĖS PASISEKIMO LYGĮ

Massachusetts Institute of Technology (MIT) mokslininkai sukūrė kompiuterinę programą, kuri, jų teigimu, gali tiksliai numatyti, kokią poziciją populiariausių įrašų sąrašė užims konkreči daina. Brian Whitman ir Tristan Jehan, sukūrę programinę įrangą „Echo Nest“, tiki, kad ji iš esmės pakeis žmonių klausomos muzikos pasirinkimo būdą, rašo dienraštis „The Guardian“.

„Išmokyti“ kompiuterius skirti skirtingus muzikos stilius ir tai, kaip juos vertina publika, yra gana sudėtinga. Moderni muzikos analizės programinės įrangos gali tik įvertinti, ar dvi dainos sutampa su išsamia informacija (beje, dažnai subjektyvia) apie muzikos žanrą ar tempą, kurį įvedė muziką ar MP3 rinkmeną pirmiausia kūres asmuo. Problema ta, kaip aprašoma muzika.

Dr. B. Whitman nutarė, kad būtent kompiuteriai turėtų atlikti visą su dainų katalogizavimu susijusį darbą. Jo MIT atlikti tyrimai buvo sutelkti į kompiuterių „mokymą“ girdėti muziką daugiau ar mažiau taip, kaip girdi žmonės.

Tai reiškia dainos konteksto

analizę (ką žmonės apie ją mano), taip pat greitą ar lėtą, skambį ar švelnį. Rezultatą sudaro sudėtingas dainos profilis, suteikiantis tikslesnio kategorizavimo galimybę negu ženklinimas „roko“, „popmuzikos“ ar „klasikos“ etiketėmis.

„Kompiuteris gali naršyti internetą ir skaityti daugybę internetinių dienoraščių bei įrašų recenzijų, taip įgydamas supratimą apie kryptis, gandus, triukšmingą reklamą ir panašius dalykus“, — teigia dr. B. Whitman. — Be to, tuo pat metu kompiuteris gali klausytis muzikos — apdoroti signalus ir apskaičiuoti tokius dalykus kaip pagrindinė tonacija ir muzikinis tonas, ritmas ir struktūra.

Mokslininko teigimu, informacija suteikė duomenų bazę, kuri galėtų parodyti, ką žmonės galėtų pasakyti apie konkrečią dainą. Įrašų bendrovių vadovams tai padidina iš pirmo žvilgsnio neįmanomą galimybę iš anksto sužinoti, ar jų naujasis popmuzikos kūrinys užims aukštas pozicijas populiariausių įrašų sąrašė, rašo „The Guardian“. „Populiarumo prognozė įmanoma“,

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotviete bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.
Priklauso Good Samaritan, Central DuPage, Edward ir Elmhurst ligoninėms.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Tai tik vienas eksponatas iš Farmacijos (vaistinės) muziejaus Kaune, Rotušės aikštėje. Kas gali atspėti, kam ši aparatūra buvo naudojama?

Baniutės Kronienės nuotrauka.

— tikina dr. B. Whitman. — „Užuot kažką pasiūlius konkrečiam asmeniui, galima kažką rekomenduoti labai didelei bendruomenei ir pažiūrėti, kaip ji reaguos“. Tačiau mokslininkas nieko neužsimena apie programinės įrangos naudojimą tokiems tikslams: „Tai iš tiesų nėra mūsų interesas“.

Ankstesniame nepaskelbtame tyrime dr. B. Whitman sako kelias savaites tiksliai numatęs JAV „Billboard“ populiariausių įrašų dešimtuko rezultatus, tačiau atsisakė kalbėti išsamiau apie šį darbo aspektą.

Praeityje rekomendacijos galėjo būti pagrįstos klientų teikiama pirmenybe vienam ar kitam albumui ar įrašui, o programos „Echo Nest“ teikiama pasiūlymai bus pagrįsti realiais techniniais ir kultūriniais dainų panašumais.

Ilgalaikiškesni mokslininko tikslai — susisteminti individualias

žmonių muzikos kolekcijas, kurios, jo teigimu, auga drauge su skaitmeninių MP3 grotuvų populiarumu. Mokslininko nuomone, muzikos mėgėjams reikės intelektualios automatizuotos pagalbos greitai parenkant dainas, kurių jie norėtų pasiklausyti, remiantis individualiais pomėgiais ir konkrečia nuotaika.

„Galite tiesiog pasakyti programinei įrangai: 'pagrok man, pavyzdžiui, ką nors romantiško ir tylaus'. Arba einate pabėgioti ir norite išlikti pirmiau klausytos muzikos ritmo mišinio su nauju ritmu“.

Programinės įrangos sukurtų profilių dėka, sugeneruoti dainų sąrašai bus puikiai priderinti prie pageidavimų. „Aš noriu padėti žmonėms susirasti muzikos, o atlikėjams ir žanrams — surasti žmones“, — tvirtina dr. B. Whitman.

BNS

NAUJI AUGALAI NAMUOSE

Sausio mėnesį jau pasitaiko daugiau šviesesnių, saulėtų dienų — saulė pamažu (labai pamažu) pradeda grįžti. Diena iš dienos artėja pavasaris. Bet dar ne dabar, dar reikia išgyventi visą sausį, vasarį, gerą dalį kovo, kol pagaliau galėsime dėmesį nuo kambarinių augalų nukreipti į lauke augančius.

Bet žmogų, mėgstantį augalus, su kiekviena šviesesne diena pradeda graužti „nerimo kirminėlis“: apžiūrėjęs savo kambarinius augalus ir jaučiamas kažkokį nepasitenkinimą — jie tarytum nusibodę, darytum ne taip patrauklus, kokie anksčiau buvo, o šventėms pirkti ar gauti augalai tikrai jau skurdžiai atrodo.

Ką daryti?

Patikimiausias vaistas prieš „viduržiemio nerimą“ yra įsigyti naujų augalų. Nepaisant, kokių ir kiek, svarbu, kad turėtume kažką naują.

Neseniai vienoje maisto parduotuvėje akis patraukė ryškių spalvų žiedai: mėlyni, geltoni, rausvi, balti ir keliaspalviai, besišypsantys savo geltonais vidurėliais iš žalių, placių lapų vainikėlio. Tai primulės, dar kitaip lietuviškai vadinamos šv. Petro rakteliais, angl. — „primrose“, lot. *Primula acaulis* (arba *Primula vulgaris*).

Apie šiuos augalelius esu rašęs anksčiau, tad šį kartą tik trumpai paminėsiu.

Jeigu ant jų lapų ar žiedų nepilsite šalto vandens (laistyti reikia iš apačios), vazonėlį pastatysite ant saulėtos palangės, primulės žydės kelias savaites. Kai peržydės, neišmeskite — orui atšilus, jas galima persodinti į darželį. Primulės nelepios, net išaugintos ir pražydintos šiltadarčiuose. Joms suteikus palankias sąlygas, žydės pavasarį (dažnai dar ir rudenį) lauke, išliks ir per šalčius žiemą, net uždengti nereikės (primulės yra daugiamečiai augalai). Svarbiausia — šiuo metų laiku kambariye linksmi, ryškiai žydintis augaliukas maloniai nuteikia, prasklaido viduržiemio rūškanas nuotaikas.

Išsiauginkite patys

Valgome įvairius vaisius ir išmetame jų sėklas, bet iš daugelio galima išsiauginti gražius kambarinius augalus.

Tarp tokių yra citrinos, apelsinai, „limes“, greipfrutai ir kiti citrininiai vaisiai. Žinoma, negalime tikėtis, kad iš sėklos išaugs „medis“ ir ves vaisius, tačiau turėsime įdomų, žaliapapį augalą, kuris — svarbiausia — nieko nekainavo, tik trupčio pastangų įberti sėklas į drėgną žemę vazonėlyje.

Parinkite „storas“ sėklas, pačias didžiausias ir gražiausias atrodančias. Žemę vazonėlyje turi būti drėgna, bet ne per daug šlapia, nepažliugusi. Sėklos nereikia užkasti storu sluoksniu, pakanka užberti tiek žemės, kiek maždaug sėkla turi storio. Verta vazonėlį apvožti stik-

lainiu, kad per greitai neišgaruotų drėgmė. Reikia taip pat turėti kantrybės, nes ne visos sėklos greitai sudygsta.

Beje, projektai iš sėklų išsiauginti kambarinių augalų labai tinkami vaikams — tai geras būdas juos sudominti auginimu ir apskritai augmenija.

Avokada

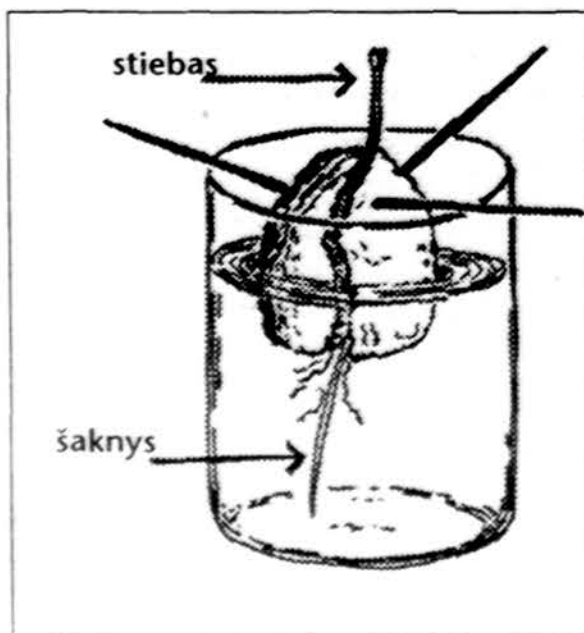
Labai dėkinga „sėkla“ auginti kambariye yra avokada (angl. „avocado“). Neišmeskite tos sėklos, kai kitą kartą valgysite avokadą ar pavartosite kuriam patiekalui.

Išsiauginti avokadą — gražų kambarinį augalą, tamsiai žaliais, apvaliais lapais — yra nesunku. Jis per ilgesnį laiką gali išaugti į visai nemažą medelį. Bet pirmiausia — ką daryti su sėkla?

Vartojamas dvigubas būdas: pamerkiant dalį sėklos į vandenį arba įkišant į žemę. Mano nuomone, lengviausia ir patogiausia pamerkti į vandenį.

Kai avokada yra išnokusi ir tinkama vartoti, atsargiai ją perpjaukite išilgai per pusę, nepažeidžiant peiliu sėklos. Jeigu ruošiatės sudaigyti sėklą, visų pirma reikia ją gerai nuplauti šiltu vandeniu, kad gliti odelė nuo paviršiaus pranyktų. Tuomet į sėklą, maždaug trečdalią aukščio nuo smaigalio, įsmeigti 4–6 medinius dantų krapštukus. Į plačiagerklių stiklainį reikia įpilti drungno vandens, sėklą įstatyti į stiklainį taip, kad jos smaigalys liktų viršuje, drūtgalis vandenyje, o dantų krapštukai sulaikytų, kad sėkla neįkristų į vandenį. Iš smaigalio ilgainiui išaugs stiebas ir lapai, o iš drūtgalio — šaknys. Bet visų pirma sėklą su stiklainiu reikia padėti tamsioje, šiltoje vietoje, pvz., virtuvės spintelėje arba rūbiniėje. Laikymas tamsioje priverčia sėklą išleisti šaknis, neišleidžiant stiebo. Nepamirškite vandens pakeisti bent sykį per savaitę arba pripildyti stiklainį, kad avokados sėklos apačia visuomet būtų vandenyje. Kartais pasitaiko, kad sėkla (ypač neprinokusio vaisiaus) nėra daigi ir ji pradeda vandenyje pūti. Tuomet reikia ją išmesti ir mėginti pasodinti kitą.

Šaknys pradės dygti po maždaug savaitės (kartais ilgiau). Kai šaknelės išsivystys, iš smaigalio pradės lįsti stiebelis su vienu ar dviem žaliais pumpurais. Stiebui išaugus iki 7–8 colių ilgio, labai svarbu pusę jo nukirpti aštriomis žirk-

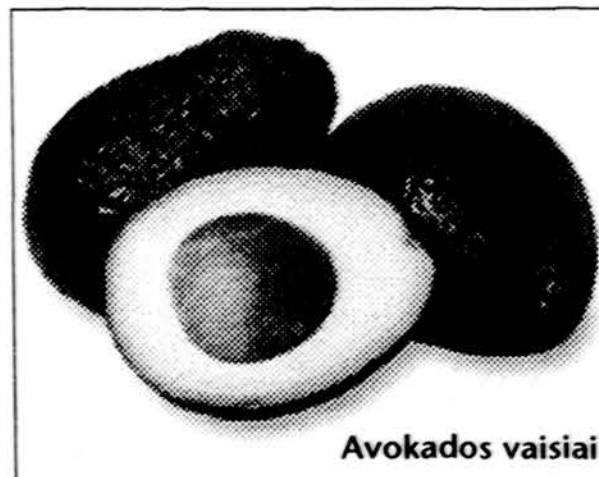

Avokados medelis

lėmis arba nupjauti peiliu. Tai padeda dar labiau sustiprėti šaknims. Kadangi avokada yra medis, šaknys jam labai svarbios. Antra vertus, juk norime, kad mūsų augalas būtų gražus, tankia viršūne, ne išbėgusiu į aukštį laibu stiebu su 4–5 lapais pačiame viršuje. Tokią avokadą tegalima išauginti, dažnai pagrindinio stiebo viršūnę nukerpant ir priverčiant augalą šakotis.

Kai pirmą kartą nukirpsite avokados stiebą, stiklainį reikia vėl padėti į tamsią vietą, kad šaknys sutankėtų ir sustiprėtų. Po vienos ar dviejų savaičių šaknys jau bus sustiprėjusios ir naujas stiebas pradės augti. Tuomet laikas avokadą pasodinti į žemę.

Avokadoms reikia daug šviesos ir nemažai vandens. Taip pat reikia dažnai lapus apipurkšti vandeniu, kad neatsirastų kenkėjų. Vasarą savo augalą galite laikyti lauke, bet saugokite nuo sausros ir šalno. Tik nepamirškite dažnai nuskabyti šakelių viršūnėles, vos tik pradeda lįsti nauji lapai — tai priverčia augalą šakotis. Tačiau turite perspėti: nors ir kaip stropiai prižiūresite savo avokadą, nors ir dažnai tręšite, laistysite, saugosite nuo kenkėjų ir leisite jai vasaroti lauke, augalas ir liks kambariniu — t.y. bergždziu, niekuomet nežydės ir neves vaisių. Jei gu norite valgyti avokadas, turėsite jį ieškoti parduotuvėse...

Avokados vaisiai

Augalai parduotuvėje

Jeigu ruošiatės pirkti naują kambarinį augalą, reikia tam tikro atsargumo. Daugeli patraukia gražiai žvilgantys augalų lapai, tačiau jie žvilga tik dėl to, kad yra nupurkšti tam tikru skystu vašku. Po jo sluoksniu augalas galbūt yra nuskrudęs, nepatrauklus.

Pasirinkite augalą, kuris turi daug lapų ir šakelių, o šakelių galuose matyti besikalandys nauji ūgliai. Jeigu augalas žydintis, pvz., begonijos, sanpaulijos, pelargonijos, gloksinijos ar kuris kitas, pasirinkite turintį daug neatsidariusių pumpurų, ypač jei jie vos užsimezgę, maži.

Parsinešus naują augalą namo, verta jį kuriam laikui izoliuoti nuo kitų, jau kambariuose auginamų, augalų. Ne visuomet parduotuvėje spėjame pamatyti, ar naujasis augalas neturi kokių parazitų. Jo laikinas atskyrimas padės apsaugoti jau turimus kambarinius augalus. Tačiau įdomu, kad augalai „mėgsta kompaniją“ ir daug geriau auga, kai nėra atskirti vieni nuo kitų, bet sugrupuojami kartu. Kai bandomasis laikotarpis praeina, naująjį augalą įjunkite į turimų augalų draugystę.

Reikia taip pat atsiminti, kad parduotuvėje ar šiltadarčiuose augalas turi daug palankesnes sąlygas, kaip eiliniame bute, tad turėkite kantrybės, jeigu pamatysite, kad naujasis augalas pradžioje atrodo lyg „nusiiminęs“, kiek suvargęs. Kai prisitaisys prie naujų sąlygų, vėl pradės tarpti.

Jeigu augalą perkate pas daržininką arba augalų parduotuvėje, apie jo auginimo sąlygas galima daug sužinoti iš savininko bei pardavėjų. Pasinaudokite šiomis paslaugomis, ypač jei perkate visai naujos rūšies, dar niekad neaugintą, augalą. Perkant gėlę, pavyzdžiui, maisto ar kitokios paskirties parduotuvėje, nėra ko paklausti apie jos augimo sąlygas, priežiūrą ir kt. Tuomet patikrinkite, ar vazonėlyje prie augalo nėra įsmeigtos gairėlės su nuorodomis apie pagrindinę augalo priežiūrą. Jei tokių nuorodų nėra, reikės pasinaudoti sveika savo nuovoka ir patyrimu.

SKELBIMAI

SIŪLO DARBĄ

O'HARE CLEANING AIRCRAFTS
\$8.00/8.50 ON START
PERMANENT JOB FOR LEGAL
ONLY. WITHOUT ENGLISH O.K.
CALL SVETLANA (630) 286-7395

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Auksė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

GINČAS DĖL 1418 M. ŽEMĖLAPIO

Žymus kinų teisininkas ir kolekcionierius šią savaitę atrado seną žemėlapi, kuris, jo ir jo kelių šalininkų įsitikinimu, gali sugriauti vieną pagrindinių Vakarų civilizacijos doktrinų, teigiančių, kad europiečiai pirmieji apiplaukė aplink pasaulį ir atrado Ameriką, praneša „International Herald Tribune“.

Beijing teisininkų bendrovės partneris ir istorijos mylėtojas Liu Gang 2001 m. įsigijo žemėlapi Šanchajaus knygyne už 500 dolerių ir teigia, tik palaipsniui supratęs jo vertę.

Teisininkas tvirtina konsultavęs su šios srities mokslininkais ir pats atlikęs didelį tyrimą, prieš nusprenddamas paskelbti savo atradimus plačiai visuomenei.

1763 m. nupieštame kinų žemėlapyje (tačiau tvirtinama, kad tai senovinio žemėlapi, datuojamo 1418 m. reprodukcija) pavaizduotas gaublio pavidalo pasaulis su visais didžiaisiais žemynais, kurie perteikti tokiu tikslumu, kokio Europos žemėlapiai neturėjo dar mažiausiai pusantro amžiaus — kol C. Columbus, V. Da Gama, F. Magelan, B. Diasa ir kiti keliautojai užbaigė savo žymiuosius tyrinėjimus.

Jei šį žemėlapi iš tiesų reikėtų datuoti 1418 m., jis atskleidžia gana tiksliai žinias apie pasaulio ilgumas, platumas ir pagrindinius žemynų kontūrus, įskaitant faktą, kad Žemė apvali. L. Gang įsitikinimu, šių žinių šaltinis galėjo būti ne Europos atradimai, o būtent Zheng He kelionės. „Pagrindinį klausimą sudaro ne pats žemėlapis, o jame slypinti informacija, potencialiai galinti pakeisti istoriją“, — teigė teisininkas spaudos konferencijoje.

Problemos objektas — septynios Zheng He kelionės Ramiajame ir Indijos vandenyne nuo 1405 iki 1432 m. įrašai rodo, kad jis apkeliojo pietryčių Aziją, Indiją, Persijos įlanką ir rytinį Afrikos krantą, naudodamasis

tokia navigacijos technika ir laivais, kurie buvo gerokai pranokę savo laikmetį. Bet maža mokslininkų ir mėgėjų grupelė, vadovaujama Gavin Menzies, buvusio britų laivyno povandeninio laivo kapitono, tikina, kad Zheng He nuvyko gerokai toliau negu mano kinų ir Vakarų mokslininkai.

G. Menzies įsitikinimu, Zheng He nuvyko į Ameriką 1421 m., 71 metais anksčiau negu Columbus, — jo 2002 m. išleistoje knygoje „1421: The Year China Discovered America“ pateikta daug, tačiau plačiai ginčijamų įrodymų, kad Zheng He dar 1421 m. buvo pasiekęs rytinį dabartinių JAV krantą ir galėjo įkurti kelias kolonijas Pietų Amerikoje.

G. Menzies pasveikino L. Gang atradimus, kaip savo teorijos teisingumo įrodymą, ir jie suvienijo pasitangas žemėlapi autentiškumui įrodyti. Tačiau šis žemėlapis sulaukė šaltos kelių mokslininkų reakcijos, iš kurios panašu, kad skeptikų neįtikins naujiena, jog kinų jūreiviai pirmieji apiplaukė aplink pasaulį.

Gong Yingyan, Dzedziango universiteto istorikas ir vienas iškiliausių žemėlapių ekspertų, teigia, kad žemėlapyje per daug anachronizmų, kad jį būtų galima datuoti XV a. Pavyzdžiui, kinų kartografas nenaudojo tokios projekcijos technikos, kuri matoma L. Gang žemėlapyje, kurį galima pavadinti trijų matmenų gaubliu plokštumoje. Europiečiai kinas su šia technika supažindino gerokai vėliau.

Be to, kinų kalba įrašytose pastabose apie įvairių tautų savybes, kultūras ir religijas vartojami žodžiai, kurie XV a. pradžios skaitytojui būtų buvę nežinomi, teigė G. Yingyan. Mokslininkas pavyzdžiu pateikė „Vakarų Dievo“ terminą, kuris nebuvo vartojamas kinų kalboje iki jėzuitų atvykimo į Kiniją XVI a.

BNS

MUZIKOS MAŠINA NUSPĖS PASISEKIMO LYGĮ

Massachusetts Institute of Technology (MIT) mokslininkai sukūrė kompiuterinę programą, kuri, jų teigimu, gali tiksliai numatyti, kokią poziciją populiariausių įrašų sąrašė užims konkreči daina. Brian Whitman ir Tristan Jehan, sukūrę programinę įrangą „Echo Nest“, tiki, kad ji iš esmės pakeis žmonių klausomos muzikos pasirinkimo būdą, rašo dienraštis „The Guardian“.

„Išmokyti“ kompiuterius skirti skirtingus muzikos stilius ir tai, kaip juos vertina publika, yra gana sudėtinga. Moderni muzikos analizės programinės įrangos gali tik įvertinti, ar dvi dainos sutampa su išsamia informacija (beje, dažnai subjektyvia) apie muzikos žanrą ar tempą, kurį įvedė muziką ar MP3 rinkmeną pirmiausia kūres asmuo. Problema ta, kaip aprašoma muzika.

Dr. B. Whitman nutarė, kad būtent kompiuteriai turėtų atlikti visą su dainų katalogizavimu susijusį darbą. Jo MIT atlikti tyrimai buvo sutelkti į kompiuterių „mokymą“ girdėti muziką daugiau ar mažiau taip, kaip girdi žmonės.

Tai reiškia dainos konteksto

analizę (ką žmonės apie ją mano), taip pat greitai ar lėtai, skambi ar švelni. Rezultatą sudaro sudėtingas dainos profilis, suteikiantis tikslesnio kategorizavimo galimybę negu ženklinimas „roko“, „popmuzikos“ ar „klasikos“ etiketėmis.

„Kompiuteris gali naršyti internetą ir skaityti daugybę internetinių dienoraščių bei įrašų recenzijų, taip įgydamas supratimą apie kryptis, gaudus, triukšmingą reklamą ir panašius dalykus“, — teigia dr. B. Whitman. — Be to, tuo pat metu kompiuteris gali klausyti muzikos — apdoroti signalus ir apskaičiuoti tokius dalykus kaip pagrindinė tonacija ir muzikinis tonas, ritmas ir struktūra.“

Mokslininko teigimu, informacija suteikė duomenų bazę, kuri galėtų parodyti, ką žmonės galėtų pasakyti apie konkrečią dainą. Įrašų bendrovių vadovams tai padidina iš pirmo žvilgsnio neįmanomą galimybę iš anksto sužinoti, ar jų naujasis popmuzikos kūrinys užims aukštą poziciją populiariausių įrašų sąrašė, rašo „The Guardian“. „Populiarumo prognozė įmanoma“,

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ — ŠIRDIES LIGOS

Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.

Priklauso Good Samaritan, Central DuPage, Edward ir Elmhurst ligoninėms.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.

Sustatymui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

55 E. Washington, Suite 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

Tai tik vienas eksponatas iš Farmacijos (vaistinės) muziejaus Kaune, Rotušės aikštėje. Kas gali atspėti, kam ši aparatūra buvo naudojama?

Baniutės Kronienės nuotrauka.

— tikina dr. B. Whitman. — „Užuot kažką pasiūlius konkrečiam asmeniui, galima kažką rekomenduoti labai didelei bendruomenei ir pažiūrėti, kaip ji reaguos“. Tačiau mokslininkas nieko neužsimena apie programinės įrangos naudojimą tokiems tikslams: „Tai iš tiesų nėra mūsų interesas“.

Ankstesniame nepaskelbtame tyrime dr. B. Whitman sako kelias savaites tiksliai numatęs JAV „Billboard“ populiariausių įrašų dešimtuko rezultatus, tačiau atsisakė kalbėti išsamiau apie šį darbo aspektą.

Praeityje rekomendacijos galėjo būti pagrįstos klientų teikiama pirmenybe vienam ar kitam albumui ar įrašui, o programos „Echo Nest“ teikiama pasiūlymai bus pagrįsti realiais techniniais ir kultūriniais dainų panašumais.

Ilgalaikiškesni mokslininko tikslai — susisteminti individualias

žmonių muzikos kolekcijas, kurios, jo teigimu, auga drauge su skaitmeninių MP3 grotuvų populiarumu. Mokslininko nuomone, muzikos mėgėjams reikės intelektualios automatizuotos pagalbos greitai parenkant dainas, kurių jie norėtų pasiklausyti, remiantis individualiais pomėgiais ir konkrečia nuotaika.

„Galite tiesiog pasakyti programinei įrangai: 'pagrok man, pavyzdžiui, ką nors romantiško ir tylaus'. Arba einate pabėgioti ir norite išlikti pirmiau klausytos muzikos ritmo mišinio su nauju ritmu“.

Programinės įrangos sukurtų profilių dėka, sugeneruoti dainų sąrašai bus puikiai priderinti prie pageidavimų. „Aš noriu padėti žmonėms susirasti muzikos, o atlikėjams ir žanrams — surasti žmones“, — tvirtina dr. B. Whitman.

BNS

ISPŪDINGAI PAMINĖTA SAUSIO 13-TA MARQUETTE PARK PARAPIJOJE

Sausio 13-tos dienos paminėjimui, parapijos kunigai paruošė Švč. Mergeles Marijos Gimimo parapijos didingoje lietuvių „Katedroje“ religines pamaldas už žuvusius ginant televizijos bokštą ir Parlamento rūmus.

Kun. A. Markus

Bažnyčioje, prieš didįjį altorių buvo įrengtas altorėlis ant kurio padėtas kryžius, o jo apačioje žuvusių asmenų vardai ir pavardės. Kryžių supo geležinė grandinė, kuri vingiavo tarp žuvusių gynėjų pavardžių. Tarpe gynėjų buvo ir Sibiro kankinės A. Dirsytės vardas, kuri kalėdama Sibiro vergų stovykloje parašė maldaknygę „Marija, gelbėk mus“. Prie kiekvienos pavardės degė žvakė simbolizuojanti vėlinių vakarą.

Valandą prieš šv. Mišias buvo įstatytas Švenčiausias Sakramentas, prie kurio klūpojo abudu parapijos kunigai, o suoluose meldėsi nemažas tikinčiųjų būrys. Po Švenčiausiojo Sakramento pagarbinimo buvo atnašaujamos šv. Mišios už žuvusius televizijos bokšto gynėjus, mirusius Sibiro vergų stovyklose ir partizanus žuvusius, kad Lietuva būtų laisva. Šv. Mišias atnašavo

kun. A. Markus ir kun. A. Žygas. Pamokslo metu kun. Arvydas Žygas išskėlė žuvusiųjų patriotizmą, drąsą ir pasiaukojimą dėl Lietuvos laisvės. Taip pat prašė, kad dalyviai mels-tųsi ir už tuos tautiečius, kurių niekas nebeprisimena, už kunigus, vienuolius, vienuoles, nukankintus bei nužudytus dėl tikėjimo. Pokalbyje išskėlė A. Dirsytės didvyriškumą, išdrįsusią parašyti maldaknygę „Marija, gelbėk mus“, jai būnant Sibiro vergų lageriuose. Kun. Arvydas Žygas pokalbyje paminėjo daugelį asmenų, kurie paaukojo savo gyvybes dėl Lietuvos laisvės ir prašė pasimelsti už juos. Sausio 13-tos ir Medininkų žuvusieji parodė pasauliui, kad Lietuva brangina laisvę ir už ją atiduoda gyvybę. Pamaldų metu Algimantas Barniškis

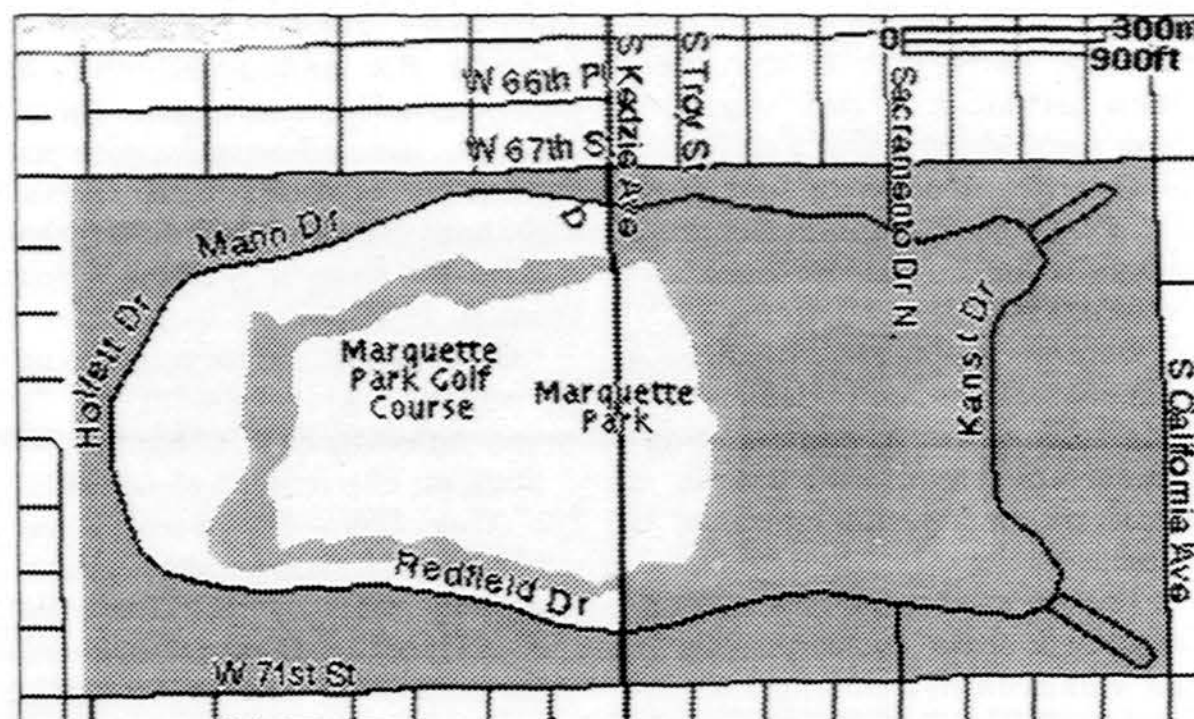
Kun. A. Žygas

giedojo pritardamas vargonais, šiam įvykiui pritaikytas giesmes.

Padėka klebonui A. Markui ir kun. A. Žygui ir dalyvavusiems asmenims, kad pamaldžiai ir iškilmingai buvo paminėti Sausio 13-tos žuvusieji ir kiti kovotojai, paaukoję savo gyvybes Lietuvos išlaisvinimui.

Antanas Paužuolis

MARQUETTE PARK TVARKYMO DARBAI

Marquette Park Lietuvių namų savininkų draugijos atstovai 2005 m. gruodžio 22 d. susitiko su 18-os apylinkės seniūnu Thomas Murphy. Į seniūno įstaigą nuvyko draugijos pirmininkė Vida Šakevičiūtė, vice-pirmininkas Motiejus Juknius ir valdybos narė Eva Paulauskienė. Atstovai pasidalino susirūpinimu Marquette Park: pradėtos tvarkyti tvoros nebetvarkomos, viskas apleista. Seniūnas T. Murphy paaiškino kas įvyko ir kas numatoma daryti.

Marquette Park ežerėlis yra didžiausias parko apskrityje (Park District), apima 43 akrus ir turi per 4 mylias pakrantės. Kadangi ežerėlio forma apriboja vandens cirkuliaciją, ten vanduo nusistovi ir prisirenka nuosėdų. Ežerėlyje pradėjo augti vandens dumbliai ir vandeninės piktžolės. Pagrindinis ežerėlio pagerinimo projekto tikslas yra pagerinti vandens kokybę. Bus įvestos naujos vandens tiekimo, cirkuliacijos ir filtravimo sistemos. Parke numatyta pastatyti naujus suolus bei sutvarkyti apšvietimą. Parko būstinės aplinka bus taip pat atnaujinta: numatyta atstatyti prieplauką, sutvarkyti pievą susiejimams bei koncertams, įvesti naują apšvietimą bei pasodinti dekoratyvinius augalus.

Parko tvarkymo darbai prasi-

dėjo 2004 m. pavasarį ir vyko per visą vasarą. Pasikeitus administracijai parko gamtos turtų skyriuje (Park District Natural Resources Department), vyko įvairių projektų ištyrimas. Nuspręsta, kad darbai buvo atliekami ne pagal sutartį ir priimtina siūlymų procedūrą samdant statybininkus. Buvo padarytas sprendimas darbininkus atleisti ir iš naujo kviesti naujus, duoti siūlomąsias kainas likusių darbų.

Taipogi paaiškėjo, kad šiam projektui bus skiriama mažiau pinigų. Tada buvo nutarta, kad geriausiai būtų pabaigti pradėti darbus bei planuoti likusius, tik mažesniu mastu, sujungiant atskirus darbus į vieną projektą.

Šiuo metu numatyta likusius darbus pradėti 2006 m. balandžio viduryje. Darbai prie parko būstinės turėtų būti baigti 2006 m. liepos mėnesį. Pagrindiniai vandens valymo darbai prasidės 2006 m. pavasarį, baigiant didžiąją darbų 2006 m. rugsejo mėnesį. Augmenija bus pasodinta pagal gamtos reikalavimus. Darbas bus atliktas iki 2006 m. lapkričio mėnesio.

Numatyta, kad visi darbai bus padaryti iki 2006 m. pabaigos.

VMS

40 METŲ SUKAKTIS

1966 m. sausio 23 dieną Čikagoje, kun. dr. Eugenius Gerulis namuose (6805 S. Campbell Ave.) įvyko lietuvių Ekumeninio būrelio įsteigimas.

Dr. kun. Kęstutis Trimakas

Jame dalyvavo 10 asmenų. Iš jų penki buvo kunigai: Bagdanavičius, Dilys, Gerulis, Grauslys ir Trimakas. Pasauliečiai buvo šie: Gerulienė, Kairytė, Laisvėnaitė, Liulevičienė ir Liulevičius.

Bendros ekumeninės pamaldos buvo ruošiamos katalikų ir evangelikų bažnyčiose.

1999 metais Vilniuje, išleista visiems krikščionims bendra „Ekumeninė biblija“. Tai kun. Vaclovo Aliulio nuopelnas. Katalikų ir evangelikų bendra komisija patvirtino šios Biblijos vertimą, kurį atliko A.

Rubšys ir Č. Kavaliauskas.

Gaila, kad ant šios knygos viršelio vietoje žodžio „laida“ (edition, publication) klaidingai užrašyta „leidimas“ (permission, permit). Žiūr. „Lietuvių kalbos žodyną“, septintas tomas, 15 ir 234 psl., kur rašoma apie „Laidą“ ir „Leidimą“. Šis žodynas buvo išleistas 1966 m. Vilniuje.

Iš minėtų kunigų dalyvavusių Ekumeninio būrelio steigiamajame susirinkime gyvi liko tik du: psichologijos daktaras Kęstutis Trimakas ir teologijos daktaras Eugenius Gerulis.

Dr. kun. E. Gerulis

Dr. kun. Eugenius Gerulis

Spaudos apžvalga

PENSININKAS

Pasirodė paskutinis 2005 m. žurnalo „Pensininkas“ numeris. Žurnalą leidžia JAV LB socialinių reikalų taryba.

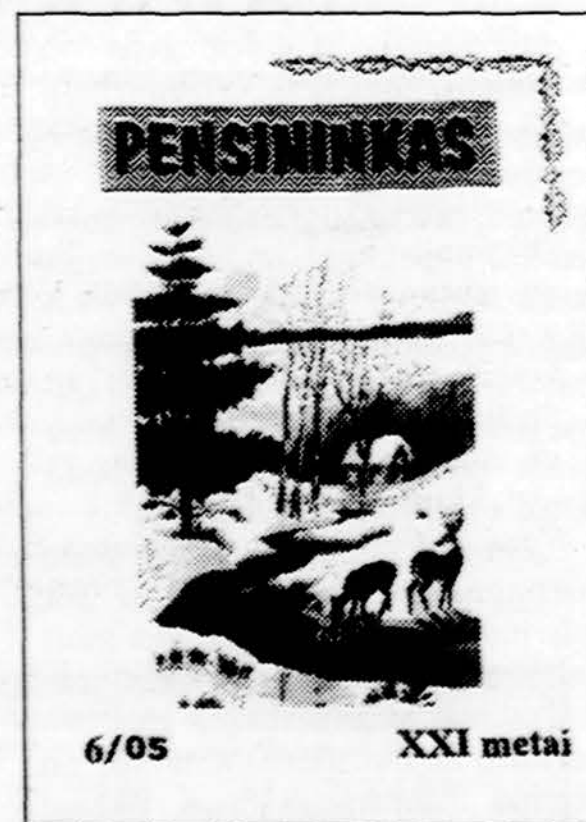
Žurnale daug patarimų kaip išsaugoti sveikatą, įdomi nuoroda, kiek kokie maisto produktai turi cholesterolio. Taip pat galite pasiskaityti apie gintaro atsiradimo istoriją, sužinoti, kas įdomaus vyko „Seklyčioje“, visus pralinksmins skyrelis „Šypsokimės“.

Primername žurnalo skaitytojams, kad „Pensininko“ žurnalas leidžiamas 6 kartus per metus. Prenumeratos kaina — 15 dol. JAV, prenumeruojant užsienyje — 25 dol. metams.

Dr. Birutė A. Kasakaitis, Oak Lawn, IL, parėmė „Draugą“ 50 dol. auka. Dekojame.

Birutė Čypienė, Hilton, NY, atsiuntė „Draugui“ 80 dol. auką ir atnaujino prenumeratą. Širdingai dekojame.

Rama R. Aras, Omaha, NE, už kalėdinių sveikinimų rinkinį ir „Draugo“ išleista kalendorių atsiuntė 50 dol. auką. Sakome ačiū!

BE AGURKŲ MINISTERIJOS NIEKAIP NEIŠSIVERSIME

Nerimsta politikų ir vyriausybinių ginčai dėl Informacijos ministerijos steigimo — reikia ar nereikia tvarkyti informacijos reikalus. Be jokių šnekų ir išvedžiojimų — net labai reikia. Juk akivaizdu — informacijos srityje iš tikrųjų daug netvarkos: ne visi seimūnai žino ką reikia kalbėti, o kada patylėti, o apsisodžiuoti oi kaip mėgsta! Politologai, verslininkai, meno žmonės, pedagogai ginčijasi nepaisydami Seimo politinės tarybos vertingų patarimų. Turgaus prekeiviai klega be saiko ir nežinia ką, nevengdami riebesnio žodžio, pasiskandinami triaukščiais. Spauldoje ir televizijoje — tikra maišalynė. Tačiau Informacijos ministerijos steigimo šalininkams stinga platesnio požiūrio. Apie tai varta nors trumpai kai ką paaiškinti.

Pradėjus 17-uosius atkurtos nepriklausomybės gyvavimo metus įsitikinta, kad be Informacijos ministerijos — nė iš vietos. Bet kodėl pamirštas ir kitas, kur kas svarbesnis klausimas — reikia ne tik Informacijos ministerijos, o ir Agurkų ministerijos. Steigti tai steigti ir ne vieną, o dvi ministerijas. Štai keli verti visokeriopo politikų ir visuomenės dėmesio argumentai.

Visų pirma, seimūnai ir visų rangų politikai norėtų suvokti šalies prestižo svarbą. Nebijokite pasigirti nacionaliniais laimėjimais. Šveicarijos BVP keletą kartų didesnis negu Lietuvos. Čia nieko nepakeisime. Bet užtat valstybės valdymo srityje yra reali galimybė nušluostyti nosį ne tik Šveicarijai, kuri turi tik 7 ministerijas. Lietuvoje bus 14 ministerijų! Savaime suprantama ir tiek pat ministrų, o kur dar viceministrai, kur sekretoriai, kur departamentų vadai, vadukai? Reikia pirmauti visur, kur tik galime.

Antra, nėgalima vėluoti. Laiku nesusigriebus mus gali aplenkti. Jei informacija tai vienoje, tai kitoje Europos valstybėje šiek tiek rūpinamasi, tai agurkiniams reikalams jokio dėmesio, arba jie pavadami kokiais žemės ūkio ministerijai ar valdybai. Būtų didelė gėda ne tik Seimui, ne tik Vyriausybei, jei Agurkų ministeriją pirmieji įsteigtų danai, islandai ar vokiečiai. Svarbu veikti greitai ir ryžtingai — steigti abi ministerijas vienu metu. Šitaip bus sutauptyta išdo lėšų. Juk kiekvienas Seimo posėdis kainuoja mokesčių mokėtojams apvalią sumą. Todėl užuot atskirai svarstius šiuos du itin svarbius valstybinės reikšmės klausimus, imti jauti už ragų! Visapusiškai aptarus problemą Seimo politinėje taryboje, pranešti

Seimo nariams ir žiniasklaidai, kad nesusipainiotų balsuodami ir rašydami — dvi naujas iš karto.

Trečia, įsteigus dvi ministerijas, nelabai atidėliojant varta pagalvoti, o ką veiks jų darbuotojai? Dėl ministrų nėra jokių neaiškumų — jie vadovaus. Vadovavimo gaires nubrėž politinė taryba. O tie keli šimtai darbuotojų kuo užsiims? Jau minėjau kiek netvarkos žiniasklaidoje. Bus kas veikti. Bus!

Ketvirta, ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas Agurkų ministerijai. Nepatikslingomis žiniomis, Plechanovo akademikų pastangų dėka, kaimynės šalies Archangelsko, Intos, Vorkutos miestuose ir prie Laptevų jūros įsteigti agurkynai duoda milijoninius pelnus. Nenuostabu, kad atsirado politikų, norinčių perimti tą patyrimą. Pats laikas! Agurkų poreikis didelis ir tolydžio auga. Šviežiais agurkais rūpintis vienas departamentas, agurkų rūšimis kitas, trečias tvarkytų „turistų ešalonus“ į agurkynus bildančius pasižiūrėti ar pasimokyti, kaip dera dirbti.

Neįmanoma įsivaizduoti nė vieno rimto valdžios pareigūnų, verslininkų, artistų, sportininkų suėjimo, pasitarimo, konferencijos ir t.t. be raugintų agurkų. O ką daryti su apvytusiais agurkais, kuriuose pasak specialistų, susikoncentruoja itin vertingų gyvybinių medžiagų. Čia pravers ilgametė specdepartamento patirtis, mat jis apdorodamas apvytėlius, tradiciškai globoja ir jų čiaumotojus.

Penkta, tikimasi gauti iš Europos Sąjungos paramos bene trisdešimt milijardų. Šiuos pinigus geriausiai panaudotų Informacijos ir Agurkų ministerijos. Informatikai geriausiai žino kur kas dedasi ir kam ko labiausiai reikia. Agurkininkų patirtis, panaudojant lėšas, gautas iš nežinia kokio ar įvardyto šaltinio, yra unikali. Gerokai apmaudu, kad šia patirtimi domisi tik verslininkai, o specialiosios tarnybos nedrąsiai ir tik priešokiais.

Ir visų šešta. Buvo metas, kai vienakalbiai internacionalistai tam tikrų apeigų metu mėgdavo kartoti liaudies pamėgtą sparnuotą posakį: „Raz pošla takąja pjanka, rež poslednij ogurec. Posakio prasmė išvertus į valstybinę kalbą reikštų nuoskaudą — neįmanoma vartotojai, sučiaumoje paskutinį agurką, liks be užkandos? Įsteigus Agurkų ministeriją, ši grėsmė išnyktų. Būtų ir ką išgerti, ir kuo užkasti.

Taigi yra apie ką pagalvoti tauštos atstovams, ir ne tik jiems.

Rapolas Putelė

A + A ANASTAZIJA SNARSKIENĖ MAŽEIKAITĖ

Mirė 2006 m. sausio 22 d., sulaukusi 95 metų.

Gimė Utenos apskrityje, Linkmenų parapijoje, Ginučių kaime. Į Ameriką atvyko 1913 m.

Nuliūdė liko: duktė Adellė ir vyras Stasys Kundrotas, anūkės Barbara ir vyras Michael Clark, Pamela Kundrotas, proanūkai Nicholas ir John; anūkai Peter, Cathy, Marianne, sūnėnas Vytautas Gaizutis su žmona Albina.

A.a. Anastazija buvo žmona a. a. Petro, mama a.a. Therese, sesuo a.a. Helen Fadner, a.a. Charles Mažeika, teta a.a. kun. Stasio Saplio, MIC.

Velionė buvo Šv. Kazimiero ses. rėmėja, seselių Pranciškiečių Pittsburgh (PA) rėmėja ir pirmininkė daug metų, tėvų marijonų rėmėja ir pagalbinių vieneto pirmininkė 16 metų, priklausė LRK Moterų sąjungai.

A.a. Anastazija pašarvota antradienį, sausio 24 d. nuo 2 v. p.p. iki 9 v.v. Brady-Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87 St. Evergreen Park, IL.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 25 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto velionė bus atlydėta į St. Thomas More bažnyčią, 2825 W. 81 St., Chicago IL, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė artimieji

Laidot. direkt. Brady-Gill F.H. Tel. 708-636-2600

TEMZĖS UPE PLAUKĖ BANGINIS

Per Londoną tekančioje Temzės upėje praėjusios savaitės penktadienį pastebėtas banginis. Nors ir būdamas gana nedidelis jis patraukė minios smalsuolių dėmesį, sustabdė eismą upe. Biologų nuomone, tai šiaurinis ilgasnukis banginis (Hyperoodon ampullatus), kuris sugeba panirti į giliausias gelmes.

Kai banginis du kartus pamėgino iššokti į seklumą, susirūpinta, kaip jį išgelbėti. Ties Baters elektrine trys vyrai ėmė plekšnoti per vandenį, kad nubaidytų banginį tolyn nuo kranto, paskui trukšmingai kilnojo kumščius į orą, apsidžiaugę, kad banginis pasitraukė. Tačiau šis netrukus vėl puolė į seklumą.

„Neįtikėtina. Niekada nesu čia mačiusi laukinio banginio“, — žavėjosi Liz Downey, Londono akvariumo švietimo skyriaus vedėja.

Policijos pareigūnai laivu sekė paskui ratus sukantį jūrų žinduolį, kuris vis taikėsi plaukti aukštyne upe. Paskui jį sekė ir naujienų laidos televizijos kameros.

Pasak mačiusiųjų, banginis bu-

vo 5–8 metrų ilgio, iš jo kūno sunkėsi kraujas. Specialistai stebėjosi, ką upėje gali veikti banginis, giliausiai iš visų žinduolių paneriantis į jūrų gelmes. „Jis nuneria net iki 3 km gylio, ir gali išbūti po vandeniu visą valandą, — sakė biologas Peter Evans. — Į seklumą gali atplaukti tik sirgdamas. Tačiau tai jam prilygsta savizudybei“.

Vis dėlto P. Evans dar spėjo, jog banginis galejo Temzės estuarijoje vaikytis kokių aukštyn upe pasukusių žuvų būrelį, o paskui prarado orientaciją. Beje, nebūtinai jis turi būti sergantis. Pasak L. Downey, iš tolo neįmanoma nustatyti ar jis miršta. „Matome, kad jis tebekvėpuoja, tebeplaukioja“, — pridūrė ji.

Gamtos istorijos muziejaus ekspertas Richard Sabin pažymėjo, kad muziejus registruoja banginių iššokimus į seklumą nuo 1913 metų, bet šios rūšies banginio Temzėje dar niekada nėra buvę.

Deja, pastangos grąžinti banginį į vandenyną buvo nesėkmingos ir netikėtas Londono svečias nugaišo.

Pr.

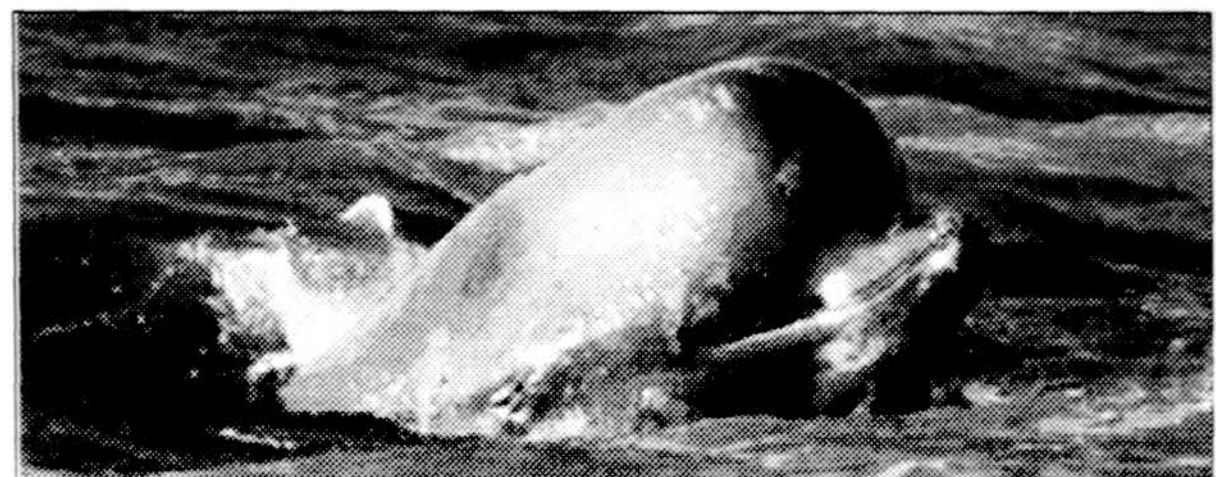
„DRAUGAS“

— vienintelis lietuviškas dienraštis už Lietuvos ribų. Vienintelis lietuviškas laikraštis, kuris kasdien pasiekia JAV lietuvių visuomenę.

„DRAUGAS“ spausdinamas Amerikoje jau 97-tus metus. Musų tėvai, seneliai ir proseneliai skaitė ir rėmė „Draugą“. Dienraštis tebėra svarbi visuomenės dalis, jungianti organizacijas, parapijas, mokyklas, istaigas ir pavienius asmenis.

„DRAUGAS“ yra tinkama dovana jaunavedžiams, studentams, giminėms, draugams ir pensininkams.

„DRAUGAS“ yra dovana, kuri kasdien džiugina ir informuoja jau beveik šimtmetį.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Anatolijus ir Sigita Šluta**, Amerikos lietuvių radijo laidos vedėjai, sausio 22 d. atsisveikino su radijo klausytojais. Jiedu išreiškė padėką už ilgametį dėmesį ir paramą. Pasikutinėje laidoje dalyvavo ir kalbėjo abu laidos vedėjai, Arūnas Kaminskas, Donatas Pečiūra ir Petras Petrutis. Taipogi buvo perskaityti bendradarbių Leono Narbučio ir Edvardo Šulaičio atsiųsti laišukai. Beveik ištisus 20 metų Amerikos lietuvių radijo laidos buvo girdimos Čikagoje ir jos apylinkėse.

◆ **Jaunimo centro moterų klubo** narės pradeda Naujus metus darbu — kepa mielinus blynus. Sausio 29 d., sekmadienį nuo 8 val. r. ir po 10:30 val. r. šv. Mišių visus maloniai kviečiame į Jaunimo centro kavinę. Pavaišinsime skaniais mieliniais blynais su obuoliene. Savo apsilankymu paremsite Jaunimo centrą.

◆ **46-asis metinis Lietuvos Vyčių** pokylis šiemet vyks vasario 4 d., šeštadienį, „Flame Room of the Sabre Room“, 8900 W. 95th Street, Hickory Hills, IL 60457. Vakarienės metu Lietuvos Vyčiai mena ansamblui „Dainava“ įteiks žymenį ansamblio 60-mečio progą. 6 val. v. kokteiliai, 7 val. v. vakarienė. Bilietų kaina — 50 dol. asmeniui. Norintys įsigyti bilietus prašome skambinti Diann (Jurgilas) Martin tel. 773-376-4779 arba atsiųsti čekį: Diann Martin, 3420 S. Lithuania Ave., Chicago, IL 60608

◆ **Vasario 19 d. Šiaurės Vakarų** Indianos Amerikos lietuvių organizacijos (ALTas, Lietuvių bendruomenė ir Lietuvos vyčių 82 kuopa) švęs Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Minėjimas vyks The American Legion Post 430 salėje, 7430 Broadway, Merrillville, IN 46410. Pradžią 12 val. p.p. 1 val. p.p. prasidės programa. Gros Bronius Mūras. Norintys dalyvauti iki vasario 12 dienos prašome skambinti: 219-884-2220 (Joanna Rudzevicius); 219-322-4533 (Birutė Vilutis) arba 219-996-6516 (Mildred Jagiella).

◆ **Vasario 5 d., sekmadienį, 12 val.p.p.** PLC didžiojoje salėje įvyks susitikimas su šeimos gydytoju Andriumi Kudirka, M.D. Jis patars, kaip tinkamai pasiruošti vizitui pas gydytoją, atsakys į klausimus. JAV LB Lemonto apylinkės valdyba kviečia visus aktyviai dalyvauti.

◆ **Amerikos lietuvių balso radijo klubas** Lietuvių fondui dėkoja už paramą, kuri labai reikalinga radijo valandėlių išlaikymui. Programų redaktorius Kazys Gogelis primena, kad „Lietuviško balso“ radijo valandėlės pradėjo 61-uosius darbo metus. Pirmą kartą „Lietuviškas balsas“ nuskambėjo 1945 m. rugsėjo 8 d. ir vadinosi „Baltic Melodies“. Labai malonus jausmas, kai paukoti pinigai pasiekia gerą tikslą. Kviečiame visus, kurie neabejingi lietuvių išlaikymui ir jos puoselėjimui, jungtis į LF. Mūsų adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

◆ **Keliolikos Tarptautinių konkursų laureatas** pianistas Gabrielius Alekna Vienoje (Austrija) surengtame Beethoven pianistų konkurse laimėjo antrąją premiją. Konkurse dalyvavo 278 pianistai, iš ku-

rių į finalą pateko 36. Gabrielius Alekna yra pirmasis lietuvis The Juilliard mokykloje siekiantis muzikos menų doktoranto laipsnio. Jis yra pakviestas koncertuoti Čikagoje. Amerikos lietuvių TV rengiamas koncertas įvyks 2006 m. gegužės 21 d. Jaunimo centre.

◆ **Sausio-vasario mėnesiais Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p.p. parduodamos lietuviškos grožinės, istorinės, atsiminimų ir vaikų literatūros knygos. Kaina — nuo 1 dol. Parduodami leidiniai yra dublikatai. Už gautas lešas bus nupirktos knygos, kurių dar nėra muziejaus bibliotekoje. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500.

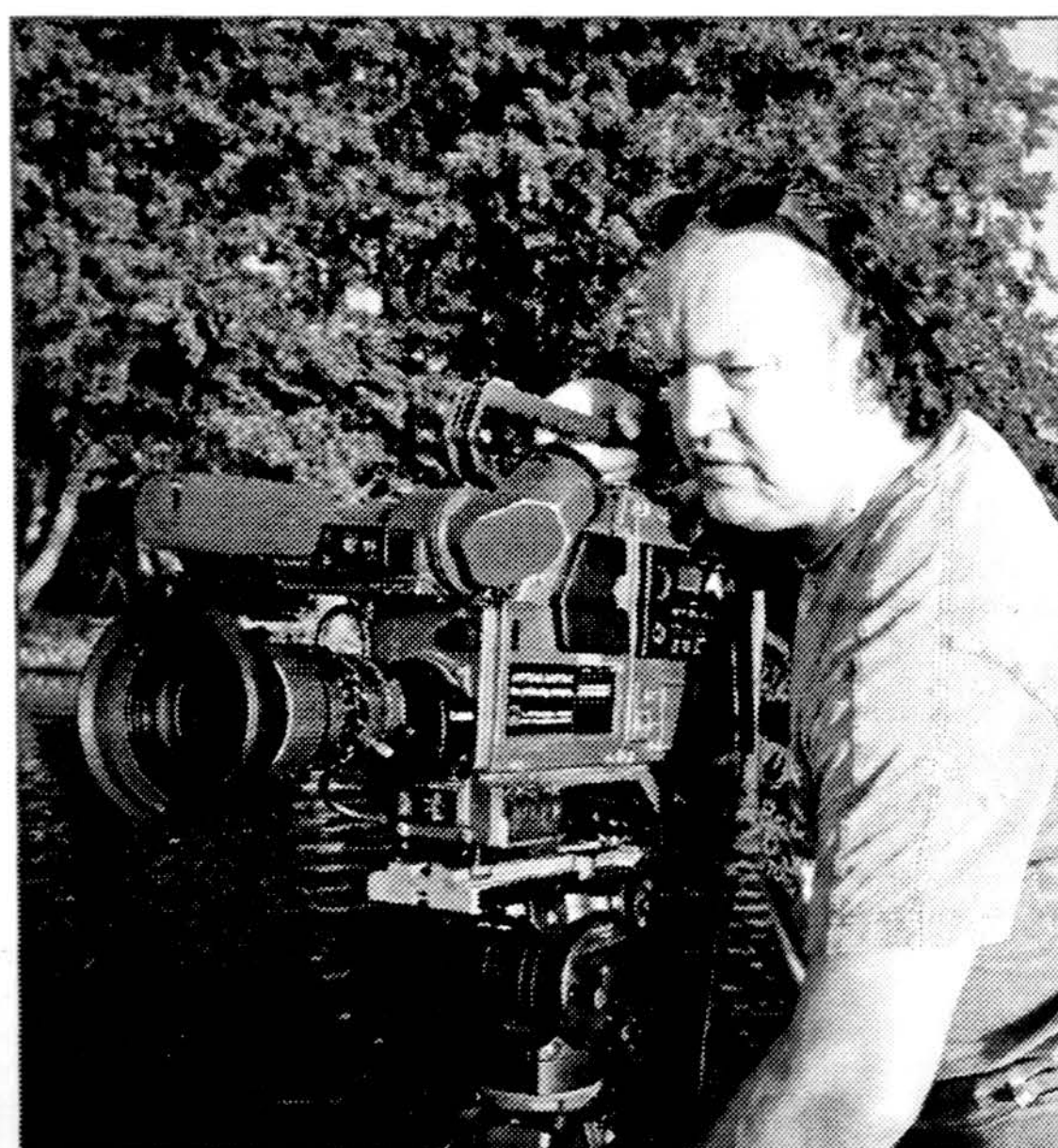
◆ **Vasario 11 d., šeštadienį, nuo 11 val. r. iki 2 val. p.p.** paminėkime Lietuvos nepriklausomybės dieną Balzeko lietuvių kultūros muziejuje su Fulbright asociacijos nariais. Dalyviai aplankys muziejaus istorinę ekspoziciją, dalyvaus praktiniame užsiėmime skirtame lietuvių liaudies menui. Dalyvaus LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, LR garbės konsulas Stanley Balzekas, Jr. Meninę programą atliks „Spindulys“. Vaišinsimės lietuvišku maistu. Kaina — 35 dol. Kreiptis į Eriką Cook e-paštu: erikallynncook@att.net

◆ **Balzeko lietuvių kultūros muziejus**, didžiausias už Lietuvos ribų veikiantis muziejus su profesionaliai paruoštomis nuolatinėmis parodomis, turtingais archyvais, didžiule biblioteka šiemet švęs 40-ties metų jubiliejų. Muziejaus veikla nebūtų buvusi tokia sėkminga, jeigu ne lietuviškos visuomenės geranoriška parama. Esame visiems be galo dėkingi. Muziejaus jubiliejui pažymėti norime surengti naują lietuvių liaudies meno parodą iš muziejaus fondų. Visus norinčius prisidėti savo idėjomis, darbu, unikaliais eksponatais prie jubiliejinės parodos ruošimo, kviečiame atvykti į muziejų sekmadienį, sausio 29 d., 12:30 val. p.p. Prie kavos puodelio pabendrausime, dar kartą apžiūrėsime muziejų ir pasidalinsime idėjomis. Tą pačią dieną 2 val. p.p. bus rodomas meninis filmas „Atsiprašau“. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500 (Rita Janz).

◆ **Pavasarinė mugė Jaunimo centre** įvyks kovo 4 d., šeštadienį, nuo 10 val. r. iki 4 val. p.p. ir kovo 5 d., sekmadienį, nuo 10 val.r. iki 3 val. p.p. didžiojoje salėje. Čia galėsite įsigyti įvairiausių gėrybių. Prekybininkai, norintys užsakyti stalus, prašome skambinti Mildai (tel. 708-447-4501) arba Anelei (tel. 708-636-6837). Maloniai kviečiame visus.

◆ **Tradicinė Čikagos lietuvių skautų Kaziuko mugė** įvyks 2006 m. kovo 12 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Pradžią po 9:15 val. ryto šv. Mišių. Kviečiame visus dalyvauti. Tel. pasiteiravimui: 708-349-8436 (Aušra Jasaitytė-Petry).

◆ **Norint užsisakyti stalus** prekių pardavimui tradicinėje Čikagos lietuvių skautų Kaziuko mugėje, kuri vyks kovo 12 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, prašome kreiptis į Aušrą Jasaitytę-Petry tel. 708-349-8436. Stalo nuoma — 30 dol.

Į Čikagą atvyksta žinomas dokumentinių filmų režisierius, 2005 m. tarptautinio kino festivalio „Mūsų Europa“ Italijoje pagrindinio prizo laimėtojas **ARVYDAS BARYSAS**

Jis pristatys savo naują, 2005 m. sukurtą filmą „Isimylėję Lietuvą“. Sausio 27 d. 7 val. v. susitikimas su žiūrovais įvyks Brighton Park Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios parapijos salėje. Sausio 28 d. Jaunimo centro kavinėje vyks filmo pristatymas. Po jo pasiklausysime A. Baryso atliekamų dainų (režisierius yra baigęs Vilniaus Tallat-Kelpšos konservatorijos gitaros klase). Sausio 29 d. A. Barysas dukart susitiks su Lemont apylinkės gyventojais. Pirmas susitikimas įvyks po 9 val. r. šv. Mišių PLC didžiojoje salėje, o antras susitikimas toje pat salėje įvyks 1:30 val. p.p. po Palaimintojo J. Matulaičio misijos narių visuotinio susirinkimo.

Pranešame, kad dėl svarbių priežasčių vasario 4 d. numatytas teatro sambūrio „Žaltvykslė“ Augustino Griciaus spektaklis „Palanga“ neįvyks. Kitą pasirodymo datą paskelbsime vėliau.

Neseniai Lemonto Maironio mokyklos administracija lankėsi Čikagos lituanistinėje mokykloje, o sausio 21 d. ČLM tėvų komitetas ir mokyklos administracija lankėsi Lemonte. Maironio lituanistinėje mokykloje jie apžiūrėjo klases, susipažino su mokiniiais ir mokytojais, lankėsi kai kuriose pamokose. ČLM tėvų komiteto nariai domėjosi ir administraciniu mokyklos tvarkymu. Vyko nuoširdus ir dalykiškas pokalbis. Nuotraukoje: ČLM mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė (pirma iš k.) ir Maironio mokyklos direktorė Audronė Elvikienė (trečia iš d.) su ČLM tėvų komiteto nariais bei Maironio mokyklos mokytojais viešnagės Maironio lituanistinėje mokykloje metu.

Austė M. Vygantienė, Winnetka, IL, atsilygino net už tris „Draugo“ prenumeratas ir dar pridėjo 50 dol. auką už kalėdinių sveikintimų rinkinį bei „Draugo“ išleistą kalendorių. „Draugas“ nuoširdžiai įvertina pinigines aukas, bet dar labiau — prenumeratorių pagausėjimą. Nuoširdžiai dėkojame A. Vygantienei.